

Norges miljø- og
biovitenskapelige
universitet

Masteroppgave 2024 30 stp
Fakultet for landskap og samfunn

Erfaringer fra samarbeid: En sosial entreprenør og to kommuner

Experiences from collaboration: A social enterprise
and two municipalities

Hanna Lovise Skagestad Tørre
Master i folkehelsevitenskap

Forord

Denne masteroppgaven har bakgrunn i to fantastiske år på folkehelsestudiet i Ås. I løpet av tiden der har jeg fått verdifull innsikt om folkehelse, som jeg vil ta med meg videre både i eget liv og i arbeid. Valget for masteroppgave ble enkelt da Folkelig presenterte problemstilling på mastertorgdagen, og jeg fikk mulighet til å kombinere interessen min for entreprenørskap og folkehelse. Det har vært utrolig spennende å skrive om dette temaet, og jeg har lært mye gjennom denne prosessen.

Det er mange jeg ønsker å takke for at denne masteroppgaven har kommet i havn. Først en stor takk til informantene mine som satte av tid til å dele sine erfaringer! Takk til Folkelig som bidro til å gjøre studien mulig, og for å ha vært til god hjelp underveis. En stor takk går til min veileder, stipendiat Ellinor Moe, for å ha bidratt med verdifull hjelp fra oppstarten av prosjektet og frem til levert masteroppgave. Tusen takk for konstruktive tilbakemeldinger og støtte gjennom prosessen. Takk til Telemarksforskning som hadde troen på min oppgave, og en ekstra takk til Christine for din tilgjengelighet og tilbakemeldinger.

Mine studievenner fortjener en stor takk for å ha gjort dette semesteret til et felles prosjekt, og for alle hyggelige lunsjer vi har hatt sammen på UiO. Dere har ikke bare beriket dette semesteret, men også hele studieperioden!

Jeg vil også takke mannen min, familien min og venner som har betydd mye i denne perioden og vært viktige støttespillere. Tusen takk for støtte, gjennomlesning, refleksjoner og oppmuntring!

God lesning!

Hanna Lovise Skagestad Tørre, mai 2024

Sammendrag

Bakgrunn: I Norge har kommunen det største ansvaret for velferdstjenester og folkehelsearbeid. I dagens situasjon opplever mange kommuner et økende press på å levere velferdstjenester av høy kvalitet, samtidig som de økonomiske rammene strammes inn. Samtidig tar sosiale entreprenører tak i samfunnsutfordringer, som sosial ulikhet, på nye måter gjennom sosialt entreprenørskap. Dette skaper nye måter for å håndtere folkehelseutfordringer mer effektivt og målrettet. Samarbeidet mellom sosiale entreprenører og kommuner blir sett på som en viktig måte å håndtere disse utfordringene på.

Formål: Formålet med masterstudien var å skape innsikt og forståelse rundt hvordan samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommuner angående folkehelse tiltak erfares. Studien fokuserte derfor på Folkelig, en sosial entreprenør som jobber med folkehelse tiltak, sine samarbeid med to kommuner.

Metode: Kvalitativ metode med semistrukturerte intervju ble brukt i datainnsamlingen. Utvalget bestod av syv informanter, hvorav fire var kommuneansatte, en var sosial entreprenør og to var lokale politikere. Tre intervju ble gjennomført ansikt-til-ansikt, mens fire ble gjennomført digitalt. Intervjuene ble tatt opp på diktafon-appen til UiO, og deretter transkribert. Systematisk tekstkondensering ble brukt for å analysere dataene.

Resultat: Analyseprosessen avdekket tre hovedtema: kommunens rammer, sosiale entreprenørers bidrag, og kontinuerlige påvirkningsfaktorer. En god relasjon og finansiering ble pekt ut som kontinuerlige påvirkningsfaktorer som bidrar til å fremme og hemme samarbeidet. Samtidig erfarte informantene at kommunens administrative og politiske styring, og forankring spiller en nøkkelrolle, og var avgjørende for samarbeidets forutsigbarhet og stabilitet. Resultatene viste også at sosiale entreprenører utvider kommunens kapasitet til å møte folkehelseutfordringer gjennom innovative, treffsikre og bærekraftige løsninger. De bidrar også med å fylle en ny rolle i kommunen med spisskompetanse og stor fleksibilitet.

Konklusjon: Denne masteroppgaven viser at samarbeidet mellom sosiale entreprenører og kommuner påvirkes av både interne og eksterne faktorer. Mens kommunens rammer kunne fremme samarbeid gjennom forankring, kunne også nasjonale og lokale myndigheter hemme samarbeid gjennom manglende retningslinjer og tydelighet om hva sosialt entreprenørskap innebærer. Sosiale entreprenørers bidrag opplevdes imidlertid som et positivt tilskudd til folkehelsearbeidet ved at de tilfører ny kompetanse og et utvidet handlingsrom. Disse funnene

indikerer at fremtidig forskning burde utforske videre hvordan sosiale entreprenører kan bidra i folkehelsearbeidet. Samtidig fremstår det avgjørende med gode relasjoner og involvering av interessenter. Kortsiktige midler fremstår også å kunne ha flere ulemper, og det er et ønske om nye økonomiske løsninger som imøtekommer behovet for trygghet, stabilitet og forutsigbarhet.

Abstract

Background: In Norway, municipalities bear the primary responsibility for welfare services and public health work. Currently, many municipalities are experiencing increasing pressure to deliver high-quality welfare services while their financial frameworks are being tightened. At the same time, social entrepreneurs are addressing societal challenges, such as social inequality, in new ways through social entrepreneurship. This creates new ways to handle public health challenges more efficiently and targeted. The collaboration between social entrepreneurs and municipalities is seen as an important way to address these challenges.

Purpose: The purpose of the master's study was to create insight and understanding of how collaboration between social entrepreneurs and municipalities regarding public health initiatives is experienced. Therefore, the study focused on Folkelig, a social entrepreneur working with public health initiatives, and their collaboration with two municipalities.

Method: A qualitative method with semi-structured interviews was used for data collection. The sample consisted of seven informants, of which four were municipal employees, one was a social entrepreneur, and two were local politicians. Three interviews were conducted face-to-face, while four were conducted digitally. The interviews were recorded using the dictaphone app from UiO and then transcribed. Systematic text condensation was used to analyze the data.

Results: The analysis process revealed three main themes: municipal frameworks, contributions of social entrepreneurs, and continuous influencing factors. A good relationship and funding were identified as continuous influencing factors that contribute to promoting and hindering the collaboration. At the same time, the informants experienced that the municipality's administrative and political governance, and anchoring play a key role and were crucial for the collaboration's predictability and stability. The results also showed that social entrepreneurs expand the municipality's capacity to address public health challenges through innovative, targeted, and sustainable solutions. They also contribute by filling a new role in the municipality with specialized expertise and great flexibility.

Conclusion: This master's thesis shows that collaboration between social entrepreneurs and municipalities is influenced by both internal and external factors. While municipal

frameworks could promote collaboration through anchoring, national and local authorities could also hinder collaboration through a lack of guidelines and clarity about what social entrepreneurship entails. However, the contributions of social entrepreneurs were perceived as a positive addition to public health work as they bring new expertise and an expanded scope of action. These findings suggest that future research should further explore how social entrepreneurs can contribute to public health work. At the same time, it emerges that good relationships and stakeholder involvement are crucial. Short-term funds also appear to have several disadvantages, and there is a desire for new financial solutions that meet the need for security, stability, and predictability.

Innholdsfortegnelse

Forord	i
Sammendrag	ii
Abstract	iv
Innholdsfortegnelse	vi
1.0 Innledning	1
2.0 Avgrensning og problemstilling	3
3.0 Bakgrunn for studien	4
3.1 <i>Kommunen som arena for sosialt entreprenørskap og folkehelse</i>	4
3.2 <i>Sosial innovasjon</i>	5
3.3 <i>Sosialt entreprenørskap</i>	7
3.4 <i>Sosiale entreprenører</i>	9
3.5 <i>Samarbeid mellom aktører</i>	10
3.6 <i>Samskapende sosial innovasjon</i>	11
4.0 Metode	14
4.1 <i>Kvalitativ metode og semistrukturerte individualintervjuer</i>	14
4.2 <i>Studiekontekst</i>	14
4.3 <i>Forforståelse</i>	16
4.4 <i>Rekruttering og utvalg</i>	17
4.5 <i>Semistrukturert intervjuguide</i>	18
4.6 <i>Intervjusituasjon</i>	19
4.7 <i>Transkribering</i>	20
4.8 <i>Dataanalyse</i>	20
4.9 <i>Etikk</i>	22
5.0 Resultat	24
5.1 <i>Kommunens rammer</i>	24
5.2 <i>Sosiale entreprenørers sitt bidrag</i>	26
5.3 <i>Kontinuerlig påvirkningsfaktorer</i>	28
5.4 <i>Oppsummering</i>	30
6.0 Diskusjon	31
7.0 Metodediskusjon	40
8.0 Konklusjon	42
9.0 Litteraturliste	44

Vedlegg 1: Intervjuguide til kommuneansatte og politikere

Vedlegg 2: Intervjuguide til sosial entreprenør

Vedlegg 3: Lagvis informasjonsskriv

Vedlegg 4: Eksempel på gjennomføring av analysen

1.0 Innledning

Fremitidens folkehelseutfordringer er mangfoldige og komplekse, og spenner fra klimaendringers innvirkning til de helsemessige konsekvensene av en aldrende befolkning (Osborne & Brown, 2011). Videre er dagens helseutfordringer preget av sykdommer som både skyldes sosiale forhold og resultat av egen atferd (Helsedirektoratet, 2022; Mæland & Mæland, 2021). Folkehelsearbeidet er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som forebygger sykdom og direkte eller indirekte fremmer helse og trivsel (Dahlgren & Whitehead, 1991; WHO, 1986). Som en sentral del av folkehelsearbeidet, har helsefremming blitt løftet frem som en nøkkelfaktor for å nå bærekraftsmål nummer tre, som handler om god helse og livskvalitet (Verdens Helse Organisasjon, 2017). Samtidig vektlegges samarbeid som en viktig del av å nå bærekraftsmålene (Forente Nasjoner, 2015).

De siste tiårene har det skjedd store fremskritt i verdens helsetilstand, men det er likevel en vei å gå både nasjonalt og internasjonalt (Forente Nasjoner, 2023). Siden 70-tallet har det vært en økende grad av gjenstridige problemer, mye omtalt som «wicked problems». Disse omfatter problemer innen sosiale forhold, helse og miljø, og kjennetegnes av å være vanskelige å adressere og løse (Rittel & Webber, 1973). Gjenstridige problemer krever nye måter å tenke, lære og handle på, og innovative løsninger på tvers av fagfelt (Kobro et al., 2018). Dette har bidratt til en økning av sosialt entreprenørskap nasjonalt og internasjonalt (Brøgger, 2017; European Commission, 2013; Nordisk Samarbeid, 2015).

Sosialt entreprenørskap handler om å skape nye løsninger for sosiale problemer. Sosiale entreprenører er nøkkelaktørene som driver med sosialt entreprenørskap, og effektene av det sosiale entreprenørskapet er sosial verdi og sosial innovasjon (Brøgger, 2017; Kobro et al., 2018). Sosialt entreprenørskap bidrar til å tenke nytt og bærekraftig på gjenstridige problemer, og har globalt bidratt til å fremme en bærekraftig utvikling (Bonnici, 2024). I tillegg har sosialt entreprenørskap bidratt til nye arbeidsmetoder i folkehelsearbeidet, noe som har vært med på å redusere sosial ulikhet, økt livskvalitet og helsefremming (Catford, 1998; Gordon et al., 2017; Henderson et al., 2019; Macassa, 2021). Ved å arbeide med gjenstridige problemer, har sosiale entreprenørskap bidratt til å nå FN's bærekraftsmål nummer tre, god helse og livskvalitet (Macassa, 2021).

I Norge har folkehelseloven vært viktig for å synliggjøre og lovfeste folkehelsearbeidet, og kommunen er pålagt det største ansvaret knyttet til gjennomføringen av folkehelsearbeidet (Folkehelseloven, 2011). Regjeringen har samtidig uttrykt gjennom stortingsmeldingen *Felles fremtid, felles ansvar*, at kommunene spiller en sentral rolle i å oppnå bærekraftsmålene både lokalt. Dette skal skje gjennom nye partnerskap (Meld. St. 24 (2016-2017)). Det blir også pekt på strammere rammer for levering av velferdstjenester (Meld. St. 29(2016-2017), og et økt behov for innovative økonomiske velferdsløsninger, der sosiale entreprenører nevnes som viktige aktører i samarbeid med offentlig sektor (Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2017a; Meld. St. 29 (2016-2017)).

Sosialt entreprenørskap har vist seg å være en innovativ tilnærming til å møte folkehelseutfordringer på mer bærekraftige måter (Dopelt et al., 2023; Henderson et al., 2019; Werber et al., 2014). Denne tilnærmingen har også fremmet bærekraftig utvikling i kommuner (Kim & Lim, 2017). Imidlertid står Norge overfor flere utfordringer og hinder når det gjelder samarbeid mellom sosiale entreprenører og offentlig sektor, blant annet knyttet til manglende gjensidig forståelse, institusjonelle barrierer, samt finansielle og strukturelle hindringer (Isaksen, 2020; Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2017b; Tverrdepartemental arbeidsgruppe, 2018). Det er derfor behov for mer forskning på å forstå hvordan samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommuner erfares (Gigauri & Damenia, 2020), spesielt mangler det kunnskap om hvordan samarbeid knyttet til folkehelse erfares.

Med bakgrunn i dette, vil denne studien undersøke samarbeidet mellom en sosial entreprenør og to kommuner knyttet til folkehelse. Den sosiale entreprenøren er virksomheten Folkelig som arbeider med folkehelseinitiativer, og de to kommunene er mellomstore kommuner på Østlandet, som er anonymisert.

2.0 Avgrensing og problemstilling

Denne studien vil bruke litteratur som går på samarbeid, samskaping, sosial innovasjon og samskapende sosial innovasjon. Begrunnelsen for dette valget, er at sosialt entreprenørskap ofte blir sett i sammenheng med samskaping og sosial innovasjon (Barrutia & Echebarria, 2012; European Commission, 2013b; Heimburg & Hofstad, 2019; Kobro et al., 2018; Willumsen et al., 2020). Sosial entreprenør, sosialt entreprenørskap og sosial virksomhet er begreper som på norsk brukes om hverandre, og mangler klare skiller for å beskrive organisasjonen, aktiviteten og individ (Kobro, 2019; Meld. St. 32 (2020-2021)).

Her vil sosial entreprenør forstås som virksomheten, mens sosialt entreprenørskap forstås som aktiviteten. Dette skyldes at Folkelig, beskriver seg selv som en sosial entreprenør som arbeider med sosialt entreprenørskap. Samtidig vil en informant omtales som sosial entreprenør. Studien vil avgrense seg til å vurdere samarbeidet fra et folkehelseperspektiv, og vil derfor ikke gå i dybden på økonomiske, organisatoriske eller politiske teorier.

Fokuset i studien handler om erfaringer og opplever som fremmer og hemmer samarbeid. For å undersøke og få en dypere forståelse av dette, ble kvalitativ metode benyttet.

Problemstillingen er: «Hva bidrar til å fremme og hemme samarbeid mellom sosial entreprenør og kommune?».

3.0 Bakgrunn for studien

Dette kapitlet beskriver kommunen som en arena for sosialt entreprenørskap og presenterer kunnskapsstatusen som er relevant for denne studien. Kapitlet er delt inn i seks underkapittel med denne inndelingen: Kommunen som arena for sosialt entreprenørskap og folkehelse, sosial innovasjon, sosialt entreprenørskap, sosiale entreprenører, samarbeid mellom aktører og samskapende sosial innovasjon.

3.1 Kommunen som arena for sosialt entreprenørskap og folkehelse

Framveksten av sosialt entreprenørskap og sosiale virksomheter må ses i lys av den historiske og strukturelle konteksten (Eimhjellen & Loga, 2016). Etter 2. verdenskrig overtok den norske velferdsstaten oppgaver fra frivillige organisasjoner og familier i lokalsamfunnet (Hatland et al., 2018). Velferdsstaten kjennetegnes av en sterk offentlig sektor med ansvar for borgernes velferd og med mål om å redusere sosiale forskjeller (Brandal et al., 2013). Tillit mellom kommunen og innbyggerne er avgjørende for å sikre gode velferdstilbud (Bergh & Bjørnskov, 2011).

I etterkrigstiden kunne staten dekke innbyggernes behov gjennom universell velferd (Vike, 2004). Styringsreformen i etterkrigstiden blir omtalt som Old Public Administration (OPA), som vil si at kommunen var "formynderkommunen" (kommune 1.0) med hierarkisk byråkratisk styring (Holand & Ellingsen, 2023). Kommunen var da myndighet, og målet var rettssikkerhet. Som en kritikk av styringsreformen, vokste New Public Management (NPM) frem på 1980-tallet som et tilsvar. Kommunen ble da beskrevet som "servicekommunen" (kommune 2.0). NPM satte søkelys på marked og resultater, hvor faglig kvalitet og kundetilfredshet var målet. NPM ble etter hvert kritisert for å ikke bidra til lavere kostnader og bedre tjenester, som forespeilet (Hood & Dixon, 2015). Som følge av denne kritikken vokste det frem en ny styringsreform på starten av 2000-tallet ved navn New Public Governance (NPG). Målet i NPG er å øke effektivitet, effekt og kvalitet gjennom ressursmobilisering og innovasjon. I kommunen er styringsreformen beskrevet som "samskapskommunen" (kommune 3.0), med fokus på tillitsbasert og nettverksbasert styring (Reiersen et al., 2022). Kommunen sin rolle er da å skape løsninger i samarbeid med innbyggere og andre aktører. Til tross for at disse ulike logikkene har hatt ulike storhetstider, lever de i dag mer side om side (Willumsen et al., 2020).

Dagens kommuner bærer preg av en kombinasjon av ulike styringsreformer, i hovedsak en kombinasjon av NPM og NPG, og spor av OPA (Willumsen et al., 2020). En økning av NPG forventes å stimulere innovasjon i offentlig sektor (Sørensen et al., 2020). Kommune 3.0 fremstår som et ideal kommuner jobber mot, som innebærer samarbeidsorienterte løsninger og å være en smart-kommune. Dette inkluderer samskaping, der ansatte, politikere, innbyggere og næringsliv samarbeider om å løse utfordringer (Bang-Andersen, 2019). Kommunen spiller en viktig rolle i dagens velferdssystem, og kalles for "velferdskommuner" (Kobro et al., 2018). Mens staten vedtar lover og rettigheter, er det kommunen som iverksetter politikken. Gjennom dette tilbyr kommunene en rekke velferdstjenester som skoler, barnehager og helsetjenester (KS, 2024). En del av kommunens ansvar er å ta vare på folkehelsen (Folkehelseloven, 2011), som blant annet omfatter å ha lokal oversikt over folkehelsen, samt gjennomføring og planlegging av folkehelseiltak (Helsedirektoratet, 2020). Ivaretagelse av folkehelsen i dagens kommuner innebærer blant annet å redusere sosial ulikhet i helse, som er et omfattende problem (Meld. St. 13 (2018-2019)). Som velferdskommune og sentral aktør i folkehelsearbeidet jobber kommunene kontinuerlig med å utvikle seg for å sikre gode velferdstilbud til innbyggerne. Kommunen er det vanligste organet sosiale entreprenører møter når de ønsker å jobbe med et sosialt problem (Kobro et al., 2018).

Kommunene stilles høye krav for å møte befolkningens velferdsbehov og folkehelseproblemer vi står overfor (Folkehelseloven, 2011; Helsedirektoratet, 2020; Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2017a; Meld. St. 24 (2016-2017)). Endrede samfunnsutfordringer og styringsreformene krever nye løsninger (Brøgger, 2017; Willumsen et al., 2020). Dette åpner opp for muligheter for innovasjon i offentlig sektor og samarbeid med aktører som sosiale entreprenører (Haug & Tolgensbakk, 2019; Osborne & Brown, 2011).

3.2 Sosial innovasjon

Innovasjon brukes nasjonalt og internasjonalt som virkemiddel for å respondere på økonomiske og sosiale samfunnsutfordringer (Fagerberg et al., 2006), og bidrar til å utvikle og fornye velferdsstaten (Sabato et al., 2017). Regjeringen har pekt på behov for å fornye, forenkle og forbedre offentlig sektor (Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2017a) og på bærekraftige innovative kommuner (St.meld.nr. 7 (2008-2009)). Kommunene blir dermed

utfordret til å ta i bruk innovasjon som en del av en politisk strategi for fornyelse (Willumsen & Kjeldstadli, 2020). Det skilles mellom radikal innovasjon og inkrementell innovasjon. Radikal innovasjon endrer grunnleggende hvordan vi løser et problem, mens inkrementell innovasjon forbedrer eksisterende løsninger ved å justere kjente elementer. Et fellestrekk er at innovasjon sjeldent oppstår spontant (Schumpeter, 1934). Sosiale aspekter ved innovasjon har også etter hvert fremstått som vesentlige (Fuglsang, 2008). Med tiden har sosial innovasjon blitt en stor tilnærming (Sabato et al., 2017), som adresserer sosiale utfordringer og har sosiale mål (Willumsen et al., 2020).

Sosial innovasjon kan defineres på mange måter. European Commission (2011, p. 33) definerer det slik: «Social innovations are innovations that are both social in their ends and means». Denne definisjonen beskriver sentrale prinsipper i sosial innovasjon, og får frem at det handler om å skape verdi både i resultat og i prosessen. Prosessen i en sosial innovasjon kjennetegnes av at flere aktører demokratisk er involvert. Videre kjennetegnes det av effektive og målrettede løsninger på konkrete utfordringer i samfunnet (Kobro et al., 2018). Det kan ha radikal og inkrementell karakter, og selv om de kan være inkrementelle og relativt små, kan de likevel ha stor positiv innvirkning på de som blir berørt av dem. Tidligere forskning viser at sosial innovasjon har bidratt til å løse gjenstridige problemer og folkehelseutfordringer, og at det blant annet har bidratt til å redusere sosial ulikhet i helse og forbedret helseutfall (Boelman & Heales, 2015; Cairney et al., 2017; European Commission, 2013b; Lundgaard Andersen & Hulgård, 2015; Van Niekerk et al., 2017; Van Niekerk et al., 2021).

Nytt, nyttig, nyttiggjort er slagordet til kommunesektorens interesseorganisasjon om innovasjon (KS, 2015). For at innovasjon skal være nyttiggjort, er det avhengig av relevans for konteksten I helse og velferd handler det gjerne om nye funksjoner, nye konsepter, nye produkter eller nye tjenester knyttet til menneskelige og sosiale behov (Fitjar, 2015). For å lykkes med sosial innovasjon trengs en sterk innovasjonskultur i offentlig sektor, de rette personene og samarbeid på tvers (Dobni, 2008). Dette handler om å lage en mer fleksibel organisasjon, bryte ned siloer og redusere barrierer mellom ulike deler av organisasjonen. KS har flere verktøy for å hjelpe kommuner i omstilling til å bli mer innovative, gjennom siden «fremtidens kommune» (KS, 2024a). Det beskrives et behov for en kulturrevolusjon i offentlig sektor for hvordan man samhandler med samfunnet (Sørensen et al., 2020). I tillegg til dette, beskriver Lukesch et al., (2020) at suksessen av sosial innovasjon er avhengig av engasjerte personer, støtte fra offentlige aktører, og tilpasningsdyktige støttestrukturer som

kan hjelpe sosiale innovasjonsprosjekter til å lykkes. Videre fremheves behovet for samarbeid mellom myndigheter, organisasjoner og lokale grupper for å fremme sosial innovasjon, og sosiale entreprenører og sosialt entreprenørskap blir ofte sett i sammenheng med sosial innovasjon (Westley & Antadze, 2010).

3.3 Sosialt entreprenørskap

I avgrensningen ble det beskrevet at sosiale entreprenører blir forstått som virksomheten, mens sosialt entreprenørskap er aktiviteten. Sosialt entreprenørskap kan defineres som å skape sosial verdi gjennom innovasjon, deltagelse fra det sivile samfunn, og økonomisk betydning for lokalsamfunnet (Lundgaard Andersen & Hulgård, 2015). Sosial verdi beskrives som den målbare positive effekten en sosial bedrift har på samfunnet, og begrenser seg ikke til økonomi, men kan innebære flere former for forbedringer, som helse, utdanning og økonomi (Auerswald, 2009). I tillegg til at sosialt entreprenørskap skaper en sosial verdi, fanger denne definisjonen at sosialt entreprenørskap er selve aktiviteten som foregår for å skape noe nytt.

Sosialt entreprenørskap tilhører en stor internasjonal bevegelse for å sette samfunnsforhold på dagsorden i næringslivet. Til stor forskjell fra næringslivet for øvrig trumfer det sosiale formålet profitt. Sosialt entreprenørskap har røtter tilbake til 1980-tallet, og økte betydelig i omfang på begynnelsen av 2000-tallet. Nært knyttet sosialt entreprenørskap, er aktøren sosialt entreprenør som i hovedsak arbeider med sosialt entreprenørskap, men sosialt entreprenørskap blir også utført av andre aktører som frivillige organisasjoner (Brøgger, 2017).

Sosialt entreprenørskap er en økonomisk og innoverende måte å arbeide med folkehelse på (Werber et al., 2014). På individnivå har sosialt entreprenørskap forbedret helse og livskvalitet (Eichler & Schwarz, 2019), bidratt til bekjempelse av sosial ulikhet (Dopelt et al., 2023), fremmet innovative løsninger og folkehelse gjennom nettverk (Wei-Skillern, 2010), og økt sosial kapital ved å styrke båndene og samhørigheten i lokalsamfunnet (Lombardi et al., 2020). Dette illustrerer hvordan sosialt entreprenørskap kan bistå i møte med folkehelseutfordringer. Heinze et. al. (2016) sine funn viser at sosialt entreprenørskap bidrar til å utvikle og implementere lokalt tilpassede innovative tilnærminger for å fremme helsen, og at dette også fører til nye roller og relasjoner, kreative løsninger med nye kompetansesammensetninger som gjennom aktivitetene og prosessene bidrar til forbedret helse .

I Norge er sosialt entreprenørskap fortsatt i en tidlig fase (Loga, 2016), men det vises stor interesse og optimisme (Kobro, 2020; Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2017a; Lundgaard Andersen & Hulgård, 2015). Det er kommunene som bærer det største ansvaret og oppgavene knyttet til å håndtere den økende grad av sosialt entreprenørskap (Kobro et al., 2017). I tillegg til det, er flere organisasjoner utenom myndighetene viktige bidragsytere for å stimulere til vekst av sosialt entreprenørskap. Det er blant annet KS, Ferd Sosiale Eentreprenører, SoCentral, Senter for sosialt entreprenørskap (SESAM) og Innovasjon Norge (Ferd, 2023; KS, 2024b; Norge, 2023; SESAM, 2024; Socentral, 2024). Det finnes ingen statlig oversikt over antall sosiale entreprenører eller sosialt entreprenørskap, noe som kan gjøre bildet litt uoversiktlig (Brønnøysundregistrene, 2024; Loga et al., 2016). Likevel kan man se at sosialt entreprenørskap finnes på mange sosiale felt i Norge, både i arbeid med utenforskap, arbeidsinkludering, sosialt felleskap, integrering, barn og unge, og helse (Eimhjellen & Loga, 2016; Ferd, 2023; Folkelig, 2023; Samfunnssentralen, 2024). I 2023 rapporterte Ferd Sosiale Entreprenører at deres arbeid hadde gitt en positiv effekt på 83 000 mennesker i Norge (Ferd, 2023).

En europeisk rapport peker på viktige elementer for å fremme sosialt entreprenørskap. Det innebærer offentlig politikk og handlingsrom for vekst nedenfra, forskning og utdanning og praktiske læringsformer, politisk anerkjennelse og lovgivning, markedsadgang, start-up og skaleringsystemer og finansielt rammeverk, tilgang på kapital og nettverk (Borzaga et al., 2020). Dette stemmer overens med en nasjonal rapport som peker på støtteapparat for sosialt entreprenørskap som viktig for utviklingen (Kobro, 2020). I tillegg til dette peker Borzaga et al. (2020) på at sosialt entreprenørskap enten kan starte med vekst nedenfra gjennom lokal initiativ eller vekst ovenfra gjennom politiske initiativer og vedtak.

3.4 Sosiale entreprenører

I denne studien forstås sosiale entreprenører som aktører som kjennetegnes av en sosial og økonomisk målsetning, og det etableres en virksomhet på bakgrunn av å arbeide med et sosialt problem (Brøgger, 2017). Det finnes per nå ingen egen organisasjonsform for sosiale entreprenører i Norge, og det vanligste er aksjeselskap eller ideelle aksjeselskap (Loga et al., 2016). Organisasjoner i Norge med et sosialt formål har ikke lov til å ta ut overskudd til eierne. Sosiale entreprenører beskrives som «den fjerde sektor», på tvers av privat, offentlig og frivillig sektor. De tilfører en rolle utover de tradisjonelle sektorene, gjennom å adressere samfunnsproblem på nye måter (Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2017b). Et kjennetegn for sosiale entreprenører er hybriditet, da de inngår økonomiske transaksjoner på flere felt, og samtidig kontinuerlig arbeider med hva som er mulig å få til av ressurser innenfor de ulike feltene ved å ta ulike sosiale posisjoner samtidig (Brøgger, 2017).

Sosiale entreprenører møter på flere utfordringer på grunn av sitt sosiale og økonomiske formål. Gigauri & Damenia (2020) beskriver at de trer inn i situasjoner med lav lønnsomhet, samtidig som offentlige myndigheter mangler tilstrekkelig økonomisk kapasitet til å handle alene. Samtidig er de avhengig av støtte hos lokale og nasjonale myndigheter for å lykkes. Støtte på nasjonalt nivå fungerer også som en katalysator for sosiale entreprenører ved å fremme samarbeid mellom ulike aktører, som media, banker og fond (Bozhikin et al., 2019). I Norge blir velferdsstaten beskrevet som en barriere for etablering for sosiale entreprenører gjennom at det ikke blir sett på som noe annet enn frivillig sektor eller næringsvirksomhet (Sætre, 2023). Dette samsvarer med Hogenstijn et. al. (2018) som beskriver at offentlig sektor ikke forstår den doble bunnlinjen til sosiale entreprenører. En annen utfordring sosiale entreprenører har, er å finne en stabil inntekt, noe som er nødvendig for å realisere det sosiale formålet (Brøgger, 2017). I flere land, for eksempel USA og Danmark, har de egne sosiale fond for sosiale formål nasjonalt og lokalt (Eimhjellen & Loga, 2016; Aarhus kommune, 2024), noe som har bidratt til større fleksibilitet i samarbeid til langsiktige avtaler og prosjekter (KS, 2023). I Norge har sosiale entreprenører gjerne en kombinasjon av flere finansieringskilder som offentlig tilskudd, samarbeidskontrakter, utviklingskontrakter og investorstøtte (Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2017b). Noen av finansieringsmidlene kan i seg selv representere noe nytt (KS, 2023). KS har tilgjengelig veiledningsmateriell og bidratt til pilotprosjekt knyttet til nye typer finansieringsmodeller for sosiale entreprenører og sosialt entreprenørskap. Dette kalles effektkontrakter og har ulike

former, og går ut på en avtale om hvem som betaler for hva, hvor mye og når. I tillegg til dette, avgjøres det i samarbeid om det skal variere hva som skal betales ut ifra hva slags effekter tiltaket har (KS, 2023).

3.5 Samarbeid mellom aktører

Begrepet samarbeid kan defineres på mange måter. Gray (1989) definerer samarbeid som «en konstruktiv håndtering av forskjeller med henblikk på å skape en felles løsning på overstridende problemer». Denne definisjonen understreker viktigheten av aktørenes forskjeller, som kan føre til både forstyrrelser og gjensidig læring og innovasjon. Den peker på at slike forskjeller oppstår når aktører med ulik kompetanse, fremstillinger og ideer skal møtes. I tillegg fremhever Fuglsang et al. (2020) at samarbeid handler om å bygge broer mellom ulike holdninger og synspunkter, slik at uenigheter blir konstruktive snarere enn destruktive.

Huxham & Vangen (2005) trekker frem flere sentrale faktorer som har betydning i et samarbeid. De understreker viktigheten av en sterk og tillitsfull relasjon, som krever tid for å utvikle seg. Et felles mål hjelper med å opprettholde et felles fokus og fører til samlede resultater. Effektivt lederskap som er både balansert og sterkt er avgjørende for å fremme engasjement og fremgang i samarbeidet. Å anerkjenne og balansere maktforhold sikrer at alle parter blir hørt, noe som bidrar til et rettferdig og produktivt miljø. Dynamikken og fleksibiliteten i samarbeidet fremmer utvikling, læring og tilpasning. Konteksten samarbeidet foregår i påvirker betydelig hvilke tilnærminger som er vellykkede. Videre kan samarbeid på tvers av sektorer føre til større innovasjon og bredere perspektiver enn hva som kan oppnås uavhengig. Disse faktorene belyser samlet både mulighetene og utfordringene samarbeidspartnerne står overfor i å nå et felles mål.

Espegren et. al. (2019) skiller mellom tre ulike måter ikke-offentlige aktører kan levere tjenester til kommunen i samarbeid om introduksjonsprogrammet. Det skiller mellom autonomi, bilateralt samarbeid og samskaping. Autonomi innebærer at den ikke-offentlige aktøren i stor grad arbeider selvstendig, bilateralt samarbeid går ut på jevnlig møter mellom kommune og den ikke-offentlige aktøren. Samskaping er den tettteste formen for samarbeid, og handler om at tiltak utvikles i felleskap. Det innebærer utveksling av ideer og ressurser, som skaper muligheter for nye og innovative strategier (Torfing & Sørensen, 2011). Espegren

et. al. (2019) konkluderer med at samskaping er ønskelig i samarbeid mellom ikke-offentlige aktører og kommuner, fordi det fremmer en mer omfattende samordning av ulike aktiviteter og aktører som er involvert i og påvirkes av samarbeidet. Det understrekes imidlertid at det krever økt koordineringsinnsats, bedre fasiliteter, og medfører mer arbeid for kommunen. European Commission (2013) hevder at samarbeid mellom sosiale entreprenører og offentlig sektor bidrar med demokratisk innovasjon. Dette er fordi sosialt entreprenørskap og sosial innovasjon bygger på demokratiske verdier gjennom inkludering og samskaping.

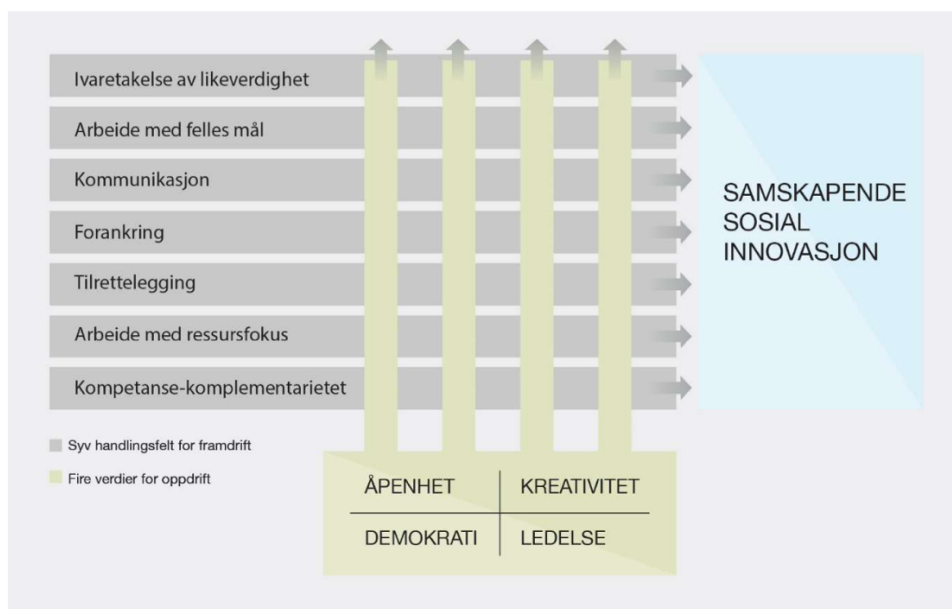
Samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommunen har både flere muligheter og begrensninger. Torfing og Sørensen (2011) påpeker at offentlig sektor kan dra stor nytte av nye perspektiver og ressurser som et samarbeid kan gi. Selv om et samarbeid har potensial, er det imidlertid ikke alltid dette blir realisert. Isaksen (2020) påpeker at ulike perspektiver og institusjonelle rammer kan både hindre og fremme innovasjon i samarbeid. Sætre (2023) nevner at usikkerhet kan oppstå i mangel av klare retningslinjer for samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommuner. Hogenstijn et. al. (2018) legger til at mangel på forståelse mellom sosiale entreprenører og lokale myndigheter ofte er en stor hindring for samarbeid. I tillegg til dette, beskriver en norsk rapport flere hinder som kan oppstå i samarbeid mellom aktører som driver med sosialt entreprenørskap og det offentlige er finansiering og andre støttestrukturer, regelverk og praktisering av regelverk, kunnskap om sosialt entreprenørskap og sosial innovasjon og holdninger, kultur og organisering i det offentlige (Tverrdepartemental arbeidsgruppe, 2018).

3.6 Samskapende sosial innovasjon

Samskapende sosial innovasjon (SSI) er en modell som er utviklet av Kobro et. al (2018) satt sammen av tidligere forskning. Denne modellen er relevant fordi den bygger på tidligere forskning om samarbeid mellom offentlig sektor og aktører som driver med sosial innovasjon og sosialt entreprenørskap (Kobro, 2018).

Modellen er laget som et handlingsverktøy som kan benyttes i samarbeid mellom ikke-offentlige aktører og offentlig sektor, og kan bidra til å skape oppdrift og framdrift i lokalt innovasjonsarbeid og til å skape helhet i samarbeid (Kobro et al., 2018). Framdrift vil si mekanismene som samarbeidet til å gå fremover, mens oppdrift handler om flyteevnen til samarbeidet. Begrepet samskapende sosial innovasjon dekker hele rekkevidden fra

samskaping (co-creation) til samproduksjon (co-production), med fokus på det sosiale, innovative og transformative potensialet som finnes i samarbeid. Modellen beskriver sosial innovasjon som de sosiale relasjonene og verdiene som realiseres gjennom samhandling. Denne forståelsen innebærer at både prosessen og resultatene av den samskapende sosiale innovasjonen bidrar til sosial verdi og nye handlingsrom. Modellen beskriver syv handlingsfelt og fire verdier for henholdsvis framdrift og oppdrift i samarbeid. Verdiene er åpenhet, kreativitet, demokrati og ledelse. De syv handlingsfeltene er ivaretagelse av likeverdighet, arbeid med felles mål, kommunikasjon, forankring, tilrettelegging, arbeid med ressursfokus og kompetanse-komplementaritet. Modellen er illustrert ved figuren under (figur 1.0).

Figur 1.0 (Kobro et al., 2018)

Åpenhet er den første verdien, som er en forutsetning for tynn og tykk samskaping. Det innebærer å være åpen for erfaringer fra andre aktører og innbyggere uten å oppleve det som en trussel. Det handler også om å ha lav terskel for utradisjonelle ideer og løsninger i lokale samarbeid, samt å delta i felles læringsprosesser og bygge tillit gjennom uformell kontakt med hverandre. Den andre verdien er kreativitet, som handler om å anerkjenne og bruke hverandres kompetanse og ressurser til å skape læring og synergi, selv om det kan være utfordrende å tenke utradisjonelt. Det krever en innovasjonsfremmende struktur som gir rom for dialog og knytter aktører med ulik kompetanse sammen (Hargadon & Bechky, 2006; Sawyer & Dezutter, 2009; Shalley & Gilson, 2004). Den tredje verdien er demokrati, noe som

innebærer innflytelse på utforming og gjennomføring av samarbeidet og er nært knyttet til samstyring og samledelse. Det er viktig å forstå den sentrale rollen som "the governance mechanisms" spiller i sosialt entreprenørskap og innovasjon (Defourny & Nyssens, 2010; European Commission, 2013b). Den fjerde verdien er ledelse, som i samskapende sosial innovasjon ikke bare handler om styring, men også om å forsøke å fatte kollektive beslutninger og påvirke adferd der relasjoner mellom mennesker står sentralt. Det krever en særegen logikk som fokuserer på ledelsens effekt heller enn lederskapets funksjon (Christensen et al., 2009; Røiseland & Vabo, 2019; Aasen & Amundsen, 2011).

Det første handlingsfeltet er ivaretagelse av likeverdighet, som handler om å etablere et forhandlingsrom hvor innbyggere og samarbeidspartnere kan lære av hverandre og utveksle erfaringer og kunnskap. Det krever tillit og tålmodighet fra alle parter (Hansen & Collins, 2009). Den andre er å arbeide med et felles mål. For å styrke det kollektive innovasjonsarbeidet, kreves en felles visjon. Dette vil bidra til å lede fokus vekk fra tradisjonelle roller og sektorgrenser mot arbeidets felles mål. Det tredje handlingsfeltet er kommunikasjon, som betyr at den må være åpen, ærlig og regelmessig for å styrke samarbeidet, og uenigheter må løftes opp og diskuteres (Mattessich & Johnson, 2018). Det fjerde er forankring, da det kreves forankring av arbeidet nedover blant brukere og samarbeidspartnere og oppover i politiske beslutninger og ledelsesstøtte (Kania & Kramer, 2011). Det femte er fasilitering, som innebærer å organisere samarbeidet på en måte som er komfortabel for alle parter, også ved å møtes på steder der tjenestene utspilles i praksis (Solem & Hermundsgård, 2015). Det sjette er å arbeide med ressursfokus. Det innebærer et fokus på ressurser for løsninger fremfor problemer, selv om det krever kunnskap om problemene som skal løses (Langslet, 2002). Til slutt er det syvende handlingsfeltet kompetanse-komplementaritet. Kompetanse er en kilde til handling og må ses som en prosess der kunnskap deles og anvendes i et lærende fellesskap (Christensen, 2011; Hean, 2019; Perry-Smith & Shalley, 2003).

4.0 Metode

Dette kapittelet gir en oversikt over metoden og fremgangsmåtene som er benyttet for å besvare problemstillingen. Jeg har valgt å benytte en kvalitativ metode med semistrukturerte intervjuer, og for å analysere dataene har jeg brukt systematisk tekstkondensering. Metodekapittelet er delt inn i følgende ni underkapittel: kvalitativ metode og semistrukturerte individualintervjuer, studiekontekst, forforståelse, rekruttering og utvalg, semistrukturert intervjuguide, intervjusituasjon, transkribering, dataanalyse og etikk.

4.1 Kvalitativ metode og semistrukturerte individualintervjuer

Studien tar sikte på å forstå samarbeidet mellom sosiale entreprenører og kommuner, med fokus på erfaringer og opplevelser knyttet til dette samarbeidet. Ved å benytte en kvalitativ metode kan et begrenset antall personer bidra til å belyse forskningsspørsmålet. Det er derfor hensiktsmessig å søke etter konkrete erfaringer og opplevelser i spesifikke situasjoner (Malterud, 2019). Dataene ble samlet inn gjennom semistrukturerte individuelle intervjuer med et strategisk utvalg informanter tilknyttet samarbeidet mellom Folkelig og to kommuner på Østlandet. Denne tilnærmingen tillot informantene å uttrykke seg fritt innenfor rammen av et strukturert intervju, noe som var hensiktsmessig for å oppnå fyldige data til å belyse problemstillingen. Den semistrukturerte tilnærmingen ga meg som forsker fleksibilitet under intervjuene, samtidig som den ga en ramme med tema (Kvale & Brinkmann, 2017).

4.2 Studiekontekst

Folkelig arbeider med lokale og nasjonale folkehelseiltak, med hovedsakelig mat som verktøy (Folkelig, 2023). De utvikler og iverksetter både nasjonale og lokale tiltak, med mål om å redusere sosial ulikhet og bistå med å skape bærekraftige lokalsamfunn. Med mat som verktøy lager Folkelig sosiale mestringsarenaer for barn og unge, og gjennom aktivitetsprogrammene Matjungelen og Smaksverkstedet bidrar Folkelig til matglede og matkompetanse til tusenvis av barn og unge i hele landet (Folkelig, 2023).

Finansieringen av samarbeidene har flere fellestrekk. Begge samarbeidene har brukt brofinansiering og fått støtte fra ulike eksterne kilder, som nasjonale midler fra forskjellige direktorater og stiftelser. Brofinansiering betyr at Folkelig dekket kostnadene det første året, og deretter ble midlene delt 50/50 de neste årene, mens kommunen stod for finansieringen det

tredje året. I Kommune 1 ble prosjektene brofinansiert av Gjensidigestiftelsen i 2018, og fra 2019 til 2024 ble de delvis eller fullt finansiert gjennom en kombinasjon av midler fra Gjensidigestiftelsen og Bufdir, hvor kommunen aktivt søkte om og mottok disse midlene. I 2021, 2022, 2023, og 2024 var Kommune 1 fullfinansiert gjennom Bufdir. I Kommune 2 varierte finansieringen. Den startet med brofinansiering fra Gjensidigestiftelsen i 2021 og overgang til delfinansiering fra det lokale budsjettet i 2022. I 2023 ble samarbeidet fullfinansiert med midler fra Helsedirektoratet. For 2024 er finansieringskilden fortsatt under søkeprosess.

Kommune 1 har rundt 30 000 innbyggere og ligger hovedsakelig i et ruralt område. Kommunen er under landsgjennomsnittet når det kommer til innbyggere med videregående og høyere utdanning, og flere barn en landsgjennomsnittet lever i lavinntektsfamilier, ifølge folkehelseprofilen og oppvekstprofilen (FHI, 2023). Kommunens driftsutgifter per innbygger og driftsinntekter per innbygger er rundt 95 000, hvor driftsinntektene er noe høyere (SSB, 2024a). Til sammenligning ligger gjennomsnittet av driftsutgifter og driftsinntekter per innbygger i hele landet på 107 000 kr (SSB, 2024b).

Kommune 2 har rundt 50 000 innbyggere og ligger hovedsakelig i et urbant område, og opplever en betydelig befolkningsvekst. Denne kommunen har også færre innbyggere med videregående og høyere utdanning enn landsgjennomsnittet, i tillegg til dette har innbyggerne lavere opplevelse av trygghet i nærmiljøet og mindre fornøydhet med nærmiljøet enn landsgjennomsnittet, ifølge folkehelseprofilen og oppvekstprofilen (FHI, 2023). Det er en større andel barn som mottar sosialhjelp, flere unge utenfor samfunnet, færre med videregående og høyere utdanning og flere som bor trangbodd enn landsgjennomsnittet. Kommunens driftsutgifter per innbygger og driftsinntekter per innbygger er rundt 90 000, hvor driftsinntektene er noe høyere (SSB, 2024a).

Samarbeidene med de to kommunene har ulik størrelse og vart i ulik lengde. Samarbeidet med Kommune 1 startet i 2018, og innebærer tiltaket Smaksverkstedet og Lek med maten. Begge disse tiltakene er laget av Folkelig og tilbys til en rekke kommuner. Dermed fremstår dette samarbeidet som et bilateralt samarbeid (Espegren et al., 2019), da det er jevnlig møter mellom kommunen og Folkelig, og kommunen er med å forme tiltakene til den lokale konteksten. Smaksverkstedet er en gratis semesterbasert fritidsarena for barn og unge, med fokus på å skape mestring gjennom kreativ matlaging av råvarer. Til forskjell fra Smaksverkstedet er Lek med maten et gratis sommerskoletilbud som innebærer en uke på

kjøkkenet, med innhold som ligner på Smaksverkstedet sitt, bare justert til en uke med lengre dager.

Samarbeidet mellom Folkelig og Kommune 2 startet i 2021, og er et mer omfattende samarbeide bestående både av samskaping og bilateralt samarbeid. Dette samarbeidet består av samskaping av flere tiltak, i tillegg til Smaksverkstedet, som ble beskrevet i forrige avsnitt. Et mål som ble satt var å skape større tilhørighet og generasjonsmøter i en utsatt del av kommunen. I samskaping-prosessen med ansatte i kommunen og innbyggere, kom det frem et ønske om fellesskap og lokale treffpunkt. Basert på ønskene utviklet Folkelig et gratis arrangement med gratis middagservering som et treffpunkt, som har vært en gang i semesteret. Innholdet i arrangementet har vært gratis middag, program, lek og aktiviteter. Samtidig samlet arrangementet mange aktører og invitert borettslag, foreninger, nabolag, skoler og andre aktører til å delta. I tillegg til dette har Folkelig i flere omganger lagd nabolagsmiddager sammen med barn og unge på Smaksverkstedet. Planene fremover er å skape mer i fellesskap med andre aktører, kommunen og innbyggere, gjennom nettverket som har blitt bygget opp i løpet av flere års samarbeid.

4.3 Forforståelse

I kvalitativ forskning anerkjennes forskerens som hovedinstrument og dermed er det viktig å synliggjøre forforståelsen (Malterud, 2019). Derfor beskriver jeg forforståelsen min nærmere her, og hva jeg har gjort for å begrense at den skal farge resultatene mine. Grunnen til at jeg ønsket å skrive om Folkelig var interessen min for sosiale entreprenører. Jeg har fag i entreprenørskap, har arbeidet i en gründer-virksomhet, og vært ansatt i Folkelig som matlagingsinstruktør for barn i Kommune 2. Gjennom å være instruktør, har jeg opparbeidet meg feltekunnskap om studiekonteksten. Dette ga meg innsikt i utfordringer i samarbeid mellom Folkelig og Kommune 2, som jeg i stor grad forstod handlet om økonomi, samtidig som jeg så hva de ulike tiltakene betydde for innbyggerne. Dette gjorde at jeg ønsket å skrive masteroppgave om hva som fremmer og hemmer slike samarbeid.

For å minimere risikoen for at min forforståelse skulle farge funnene gjorde jeg flere tiltak, selv om man ikke kan være klar over all forforståelsen man sitter på. Et tiltak var at jeg i forkant av analysen skrev ned et notat om hva jeg trodde resultatene vil bli, for å synliggjøre min forforståelse. Dette notatet hentet jeg opp da resultatdelen var ferdig, og sammenlignet

med resultatene. Forskjellene mellom disse bekreftet at funnene ikke var dominert av min forforståelse. Et annet tiltak var at jeg skrev forskerlogg fra prosjektplan og underveis i arbeidet med masteroppgaven. Prosjektplanen har hjulpet meg med å ha oversikt over valgene som er tatt og hvorfor. Ettersom jeg er et aktivt redskap i studien som forsker, vil studien bli påvirket og formet av min tolkning. Dermed er det viktig å reflektere rundt forforståelsen min og hvordan den legger føringer for forskningen.

4.4 Rekruttering og utvalg

I denne studien ønsket jeg å intervju personer i samarbeidet med Folkelig, siden de har mest innsikt i hvordan samarbeidet fungerer i praksis. For å sikre et variert utvalg og belyse ulike sider av problemstillingen, valgte jeg to ulike kommuner og ønsket til sammen syv informanter. Hovedvekten lå på kommuneansatte da deres perspektiv tilfører opplevelsen av samarbeidet fra kommunens side og er direkte involvert i samarbeidet. I tillegg ønsket jeg å inkludere perspektivet til politikere og en sosial entreprenør. For å sikre en balansert representasjon av erfaringer fra begge kommunene, var målet å inkludere to ansatte fra kommunen og en politiker fra hver kommune, og en sosial entreprenør som hadde kjennskap til begge samarbeidene.

Alle informantene mottok en e-postinvitasjon til studien med en kort beskrivelse av studien og intervjusituasjonen tilpasset til deres rolle. I tillegg fulgte det med et informasjonsskriv med en detaljert beskrivelse av studiet og intervjuet som vedlegg i eposten (vedlegg 3). Alle mottok denne eposten, selv om rekrutteringen så litt ulik ut i form av om jeg fikk kontaktinformasjon av en eller fant dette på egen hånd. En administrativt ansatt i Folkelig bistod med å ta den første kontakten med ulike kommuneansatte i ulike kommuner, og i første omgang ble to kommuner kontaktet. En kommune takket ja med en gang, mens en annen kommune responderte ikke innen ønsket tid, dermed tok Folkelig kontakt med en ny kommune som også ønsket å delta. Folkelig bistod med kontaktinformasjon til tre av fire kommuneansatte, den fjerde kommuneansatte fikk jeg kontaktinformasjon gjennom en annen kommuneansatt. Informanten fra Folkelig ble kontaktet direkte gjennom en allerede etablert kontakt. De kommunale politikere, som ikke var direkte involvert i samarbeidet, ble kontaktet via e-post som jeg fant på kommunale nettsider med oversikt over lokale kommunale politikere. Først kontaktet jeg politikere tilknyttet relevante utvalg i kommunene

på epost, SMS og telefon, men responsen var begrenset. Etter å ha justert tilnærmingen, fikk jeg rekruttert en politiker fra hver kommune som hadde erfaring fra å samarbeide med sosiale entreprenører.

Utvalget er fire kommuneansatte, to politikere og en sosial entreprenør fordelt jevnt på begge kommunene. Se tabell 1 for oversikt over informanter. Utvalget er variert og strategisk for å kunne belyse problemstillingen fra ulike perspektiver. Informantene som er kommuneansatte har ulike stillinger i kommunene som rådgivere innen samhandling og folkehelsekoordinator. Fellesnevneren er at informantene har hatt eller er direkte involvert i samarbeidet med Folkelig, og som regel hovedkontaktperson for Folkelig i kommunen. Den ansatte i Folkelig har rolle som prosjektleder. De politiske informantene er lokalpolitikere, hvorav en er fra hver kommune. Begge har vært eller er knyttet til utvalg innen oppvekst og helse. Politiker to har vært politiker flere tiår på blå side, mens politiker en har vært aktiv i lokalpolitikken i under ti år, og er aktiv på rød side. Alle informantene er over 18 år.

Informant	Stilling	Antall år ansatt	Kommune
Kommuneansatt en	Arbeider med samhandling	25 år	Kommune 2
Kommuneansatt to	Leder for helsefremmende og forebyggende tjenester	20 år	Kommune 2
Kommuneansatt tre	Folkehelsekoordinator	1,5 år	Kommune 1
Kommuneansatt fire	Tidligere folkehelsekoordinator	5 år	Kommune 1
Politiker en	Lokalpolitiker i parti på venstresiden	5 år	Kommune 2
Politiker to	Lokalpolitiker i parti på høyresiden	18 år	Kommune 1
Sosial entreprenør	Prosjektleder	2 år	Ansatt i Folkelig

Tabell 1: informanter

4.5 Semistrukturert intervjuguide

En semistrukturert intervjuguide ble benyttet fordi det gir anledning til å ha flere tema og en viss struktur, samtidig som det gir rom for å være fleksibel i rekkefølgen av gjennomføringen av intervjuet. Det ble benyttet to ulike intervjuguider med spørsmål tilpasset de ulike rollene til informantene. Dermed er det en intervjuguide til kommuneansatte og politikere (vedlegg 1)

og en til den sosiale entreprenøren Folkelig (vedlegg 2). Intervjuguidene har fem spørsmål med underspørsmål. Ifølge Kvale og Brinkmann (2017) burde spørsmål være korte og lette å forstå. Derfor er spørsmålene i intervjuguidene formulert på en nøytral og enkel måte. Underveis i gjennomføringen av intervjuene ble imidlertid intervjuguidene justert underveis, for å få mer presise formuleringer og relevante spørsmål. Å bruke innsiktene man får underveis kan bidra til at relevant informasjon kommer frem når datainnsamling foregår integrert med analyseprosessen (Malterud, 2019).

4.6 Intervjusituasjon

Ved oppstart av intervjusituasjonen startet jeg alltid med en «briefing», som innebærer å gi kontekst for intervjuet til informanten. Dette gjorde jeg ved å fortelle kort om studien og repetere deres rettigheter som informant. Kvale et al. (2017) påpeker at de første minuttene av et intervju er avgjørende, da de etablerer grunnlaget for intervjuobjektets oppfatning av intervjueren, og kan påvirke hva informanten deler. For å skape en god og trygg intervjusituasjon var jeg tydelig da jeg startet lydopptaket og begynte med innledende spørsmål som «hva jobben deres innebærer» og «rolle i samarbeidet», ettersom dette er spørsmål som er enkle å besvare for informantene og bidro til å skape en trygg situasjon. Intervjuguiden hjalp meg med å holde oversikt i løpet av intervjuet og skapte en mer fleksibel og trygg situasjon, og gjorde at jeg klarte å følge tematikkene i ulik rekkefølge, ut ifra hva informantene delte. Jeg brukte aktivt kroppsspråk, gjennom speiling og bekræftende ord. Jeg var opptatt av å ikke avbryte, legge føringer eller si egne meninger, men prøvde likevel å stille oppfølgingsspørsmål de gangene informantene fortalte noe av interesse for problemstillingen.

Intervjusituasjonene varte fra 40 minutt til en time, og intervjuguiden bidro til å holde tidsrammen som var satt. Skriftlig samtykke ble innhentet i forkant av intervju. Grunnet værforhold og store avstander ble fire intervju digitale, og tre fysiske. Zoom og Google Meet ble benyttet til digitale intervju, med diktafonapp til opptak. Digitale intervju kan resultere i mindre data siden man mister kroppsspråk, og kun ser ansiktet. Dette er særlig relevant ved sensitive opplysninger. Digitale intervju kan også bidra til stress ved ukjente plattformer for informanter, men det er et godt alternativ ved lange avstander (Thunberg & Arnell, 2022). Jeg forsøkte å begrense tekniske utfordringer ved å sende innkallelse i god tid og ha alternativ klare ved tekniske problem. I et av tilfellene var det problem med Zoom-møtet, som gjorde at jeg måtte sende ny link og flyten i intervjuet ble avbrutt. Det tok et par minutter før flyten var

tilbake, noe som kan ha påvirket innholdet i intervjuet inntil flyten var tilbake. I alle intervjuene hadde jeg nøytrale klær og i de digitale intervjuene hadde jeg nøytral bakgrunn. De fysiske intervjuene ble gjort på grupperom eller kontor til informanter, alt ettersom hva som passet for informantene. De digitale intervjuene ble gjort hjemmefra.

4.7 Transkribering

Intervjuene er tatt opp med bruk av en diktafon-app som tilhører Nettskjema. Det er en trygg nettsky som drives av Universitetet i Oslo. Opptaket ble sendt direkte til nettskjema i etterkant av et intervju, hvor lydopptaket ble lagret. Studien har benyttet nettskjema sin automatiske transkribering og teksten er gjennomgått grundig for å sikre en riktig gjengivelse av samtalen. Jeg har rettet på den automatiske transkriberingen ved å høre gjennom alt på lydopptak mens jeg har hatt den automatiske transkriberingen foran meg. Deler av denne transkriberingen ble gjort kort tid etter et intervju, og all transkriberingen ble gjort innen to uker periode etter siste intervju. For å sikre at teksten fra den automatiske transkriberingen ga riktig gjengivelse av hva som ble sagt har jeg gjennomgått alle intervjuene flere runder, i tillegg til å sikre anonymitet. I prosessen fra muntlig kommunikasjon til tekst, er det viktig å gjengi samtalen på en måte som best mulig reflekterer det informanten sa (Malterud, 2019).

4.8 Dataanalyse

Systematisk tekstkondensering ble benyttet for å analysere dataene. Det er en pragmatisk metode for tematisk tverrgående analyse, og anbefales for nybegynnere innen kvalitativ analyse (Malterud, 2019). Analysen bestod av å stille spørsmål til det empiriske materialet, samt å lese og organisere data systematisk. Analysemetoden bidro til å holde en systematikk i analyseprosessen gjennom fire analysetrinn som viser prosessen fra transkribering til resultat, og er en iterativ prosess hvor jeg har gått frem og tilbake mellom analysetrinnene over flere runder. Min utføring av de fire trinnene i systematisk tekstkondensering er beskrevet i detalj i avsnittene under.

Første analysetrinn handlet om å danne et helhetsinntrykk av hele datamaterialet. Derfor startet jeg med å lese gjennom alt datamaterialet, som bestod av 70 sider med tekst. Etter å ha lest gjennom dette, noterte jeg ned temaer som jeg opplevde representerte datamaterialet. Temaene jeg fant etter første gjennomlesning var relasjonsbygging, modning/trygghet, midler,

forankring, forutsigbarhet, drivkraft, enkelt, likemenn, spisskompetanse, skreddersydd og fleksibilitet. Disse temaene noterte jeg meg ned, og tok med meg videre til arbeidet med andre analysetrinn. Samtidig fant veilederen temaene siloer og kommunestrukturer etter å ha lest deler av datamaterialet.

Andre analysetrinn bestod av at temaene fra første analysetrinn skulle forhandles om. Dette gjøres i forkant av at man går inn igjen i datamaterialet på nytt for å finne meningsbærende enheter knyttet til temaene. Jeg og veileder hadde til sammen funnet ti tema, så disse måtte forhandles om, da det kan bli uoversiktlig med flere enn åtte tema. Temaene som gjenstod etter forhandlingen var relasjonsbygging, midler, forankring, fleksibilitet, likemenn, kommunestrukturer, siloer og spisskompetanse. Ut ifra disse temaene ble datamaterialet redusert fra 70 sider til 43 sider. Alle meningsbærende enheter var plassert under ulike tema. Dette synliggjorde store forskjeller på størrelsen på temaene. Temaene ble justert på bakgrunn av størrelsen, og noen ble justert til undertema. For eksempel ble temaene fleksibilitet, likemenn og spisskompetanse slått sammen til et tema som beskrev egenskapene til den sosiale entreprenøren, gjennom temaet «kjennetegn».

I tredje analysetrinn, med utgangspunkt i de meningsbærende enhetene og temaene fra analysetrinn to, videreutviklet jeg temaene med å lage undertema. Jeg hadde 20 sider med meningsbærende enheter, og sorterte disse under ulike undertema eller la de til side. De gjenstående undertemaene med meningsbærende enhetene ble utgangspunkt for falske sitater. Å lage de falske sitatene hjalp med å forstå om de meningsbærende enheter passet sammen eller ikke, under undertemaene. I denne prosessen ble temaene «ikke kommunen AS», «hva trenger kommunen i en partner?», «nytt/ukjent/tåketet» og «mer enn en «event» til. Disse temaene ble i prosessen i steg tre av analysen justert til «nytt», «enkelt å si ja», «forutsigbarhet» og «kontakt». Etter å ha gjennomgått de foreløpige temaene med tilhørende undertema med veileder, ble vi enige om å gå gjennom alt datamaterialet på nytt fra steg en ut ifra gjennomgående overordnede tema som var identifisert. Det ble derfor en ny gjennomlesing av alt datamaterialet på 70 sider med utgangspunkt i temaene «politikk», «engasjement», «økonomi», «personavhengig» og «strukturene». Trinn to og trinn tre ble repetert med utgangspunkt i nye tema og meningsbærende enheter, og etter gjennomføring av trinn to og i arbeid med trinn tre ble temaene justert til «flyt», «forankring», «strukturer», «politikk» og «økonomi». Et eksempel på undertema som ble til i trinn tre under temaet

«forankring» var «politisk forankring». Temaene som nå var identifisert med tilhørende undertema og kondensat, ble utgangspunktet for trinn fire.

I fjerde analysetrinn ble de fem temaene fra tredje analysetrinn redusert til tre tema med to til tre undertema. Dette var en lang prosess og bestod av å sammenfatte meningsinnholdet i de fem temaene jeg hadde med meg fra trinn tre. De kunstige sitatene i de fem temaene bidro til å forstå hva som hang sammen og ikke, og ut fra dette ble temaene justert og redusert. De tre temaene med tilhørende undertema dannet grunnlaget for underavsnittene i resultatkapittelet, med tilhørende sitater fra meningsbærende enheter. Eksempel på gjennomføring av analysen ligger ved i vedlegg 4.

4.9 Etikk

Å innhente empiriske data til denne studien har bestått av å intervju relevante personer knyttet til samarbeidet. På grunn av at prosjektet innebar å hente inn personopplysninger, ble prosjektet meldt inn til SIKT, hvor det ble vurdert og godkjent (Referansenummer: 771459). For å ivareta personvernet ble informantene identifisert i lydopptakene gjennom en kode, og e-poster som har blitt sendt med informantene har blitt slettet fortløpende. UiO sin diktafon-app sikret at opptakene ligger på trygg grunn. Dataene er lagret på Nettskjema i henhold til NMBU sine retningslinjer, og alle dokumenter knyttet til studien er lagret på nettskyen til NMBU. I transkripsjonen ble anonymisering gjort ved å slette det som er gjenkjennbart og lage koder på kommunene og informantene.

For å ivareta informantenes rettigheter ble prosjektet presentert gjennom lagvis informasjonsskriv (Vedlegg 3). Det ble innhentet skriftlig samtykke i forkant av intervju, som fortløpende ble sendt til veileder for å ligge på trygg grunn. I forkant av intervjuet gikk jeg gjennom rettighetene man har som informant, som i detalj var beskrevet i informasjonsskrivet. I intervjuet repeterte jeg rettighetene til informantene som blant annet omfattet frivillig deltakelse, rettighet til innsyn i datamaterialet så lenge de kunne identifiseres, og sletting av lydopptak, kontaktinformasjon og andre opplysninger ved prosjektets avslutning.

Kunstig intelligens har blitt benyttet gjennom ChatGPT og Keenious. Jeg har brukt ChatGPT til å få tilbakemeldinger på teksten sin leservennlighet og grammatikk. Det ble også brukt til å

oversette empiri og teori fra andre språk til norsk (OpenAi, 2023). Det har ikke blitt benyttet som kilde til informasjon. Keenious har blitt brukt som et supplement ved siden av systematiske søk for å finne relevant forskning (Keenious, 2023). Måten jeg har benyttet dette verktøyet på har vært ved å legge inn en artikkel, som jeg har funnet gjennom et systematisk søk i databaser, og ut ifra den artikkelen har Keenious funnet andre artikler med lignende tematikk.

5.0 Resultat

I dette kapitlet presenteres resultatene fra dataanalysen. Gjennom analysen ble det utviklet tre temaer som fremmer og hemmer samarbeidene, som er 1) kommunens rammer, 2) sosiale entreprenører sitt bidrag og 3) kontinuerlige påvirkningsfaktorer. Se tabell 2 for fullstendig oversikt over temaer og undertemaer. I resultatkapitlet vil temaene bli presentert med undertema og sitater.

Tema	Undertema
Kommunens rammer	Administrativ og politisk styring
	Forankring
Sosiale entreprenører sitt bidrag	Utvidet handlingsrom
	Fyller en ny rolle
Kontinuerlige påvirkningsfaktorer	Relasjoner
	Finansiering

Tabell 2: Presentasjon av resultater

5.1 Kommunens rammer

Alle informantene pekte på kommunens rammer som både fremmende og hemmende. Derfor vil jeg i dette temaet belyse hvordan kommunens rammer påvirket samarbeidet. Temaet er delt inn i de to undertemaene administrativ og politisk styring, og forankring.

5.1.1 Administrativ og politisk styring

Kommunens rammer spiller en kritisk rolle for mulighetene i samarbeidet mellom kommunen og Folkelig. Kommunalt ansatte beskrev hvordan deres mulighet til å påvirke administrativ styring har bidratt til å fremme samarbeidet. Et eksempel var tiltaket Smaksverkstedet, som ble lagt inn i kommunale planer, og økte forutsigbarheten. Selv om prosessen med å legge inn tiltak i lokale planer er tidkrevende, oppleves den som en verdifull mulighet til å påvirke den administrative styringen. Et ønske som ble beskrevet var likevel en mer stabil og langsiktig styring av kommunens satsingsområder, uavhengig av politiske skifter eller prosjektfinansiering. «Hvis jeg skulle ønske meg, så ville jeg ønske meg at vi i kommunen hadde en styring av satsingene, en sånn langvarig styring av satsingene som var uavhengig av prosjektfinansiering eller ikke» uttrykte kommuneansatt en. Dette illustrerer et klart behov for større forutsigbarhet som ikke er begrenset av politisk styring eller finansiering.

I intervjuene ble både nasjonal og lokal politisk styring beskrevet som hemmende for samarbeidet, da dette lå utenfor samarbeidspartners kontroll. Mangel på klare retningslinjer for samarbeid med sosiale entreprenører fra nasjonalt hold ble identifisert som en kilde til usikkerhet i kommunene. Dårlig kommuneøkonomi ble også nevnt som faktor som bidrar til usikkerhet rundt samarbeidet. Lokale politikere og kommunalt ansatte påpekte at tiltak som Smaksverkstedet sjelden får en fast plass i kommunens budsjett fordi det ikke er lovpålagt, noe som begrenser mulighetene innenfor kommunens økonomiske rammer. Flere kommunale og politiske informanter påpekte at hvis samarbeidets finansiering hadde vært avhengig av kommunens egne midler, ville dette sterkt begrense samarbeidets omfang. Derfor er samarbeidet avhengig av å finne finansiering utenfor de vanlige kommunale rammene. Lokale politikere understreket også viktigheten av å engasjere politikere og søke politisk støtte, noe som kan øke sjansene for at politisk styring faktisk fremmer samarbeidet.

5.1.2 Forankring

Forankring handler om faktorene som bidrar til at samarbeidet mellom kommunene og sosiale entreprenører står støtt, og spiller her en avgjørende rolle mellom partene. Det er imidlertid flere nøkkelfaktorer som kan fremme og hemme forankringen. Et viktig aspekt som ble gjentatt av flere informanter er tid til testing og kjennskap til tiltakene. Kommuneansatte fremhevet viktigheten av å bli kjent med tiltakene. Folkelig har gjennom testing før det eventuelt blir en del av budsjettet, ettersom kommunen må være trygge på at tiltakene passer inn og har effekt. Dermed fremstår det viktig med en felles forståelse og trygghet for å oppnå forankring.

Politisk forankring og etterspørsel blant innbyggere spiller også en sentral rolle for forankring. Sosiale entreprenører, som opererer som ikke-kommersielle aktører med et sosialt formål, blir beskrevet av informantene som en passende aktør til kommunens rammer. De er ofte mer aksepterte på tvers av politiske skillelinjer, noe som øker sannsynligheten for politisk støtte. En informant sa følgende: «Bruken av sosiale entreprenører kan fungere som et korrektiv akseptabelt for alle partier, uansett farge» (Politiker to). Denne uavhengigheten ble beskrevet som en mulighet for større politisk forankring av samarbeidet, i tillegg til at økende etterspørsel fra innbyggerne ofte fører til politisk press og større sjanse for prioritering av tiltakene.

Informantene påpekte at en felles forståelse var nødvendig, på flere nivå, men at samarbeidet har møtt på noen barrierer på dette området. Det manglet en felles forståelse av tiltakets betydning på tvers av ulike sektorer, i hovedsak skolen hvor Smaksverkstedet ble holdt. Dette bidro til å forsinke forankringen, og skjedde fordi de ikke hadde en felles forståelse av tiltaket og hverandres posisjon, noe som krevde tid for å forbedre. Forankring ble beskrevet av informantene som en innsats over tid. Jo lengre et tiltak er i drift, jo større blir etterspørselen blant innbyggerne, noe som ytterligere forsterker den politiske støtten. Dette viser hvordan tid er en gjennomgående viktig faktor for vellykket forankring av samarbeidet. Samlet sett viser funnene at kommunens rammer og den måten de håndterer forankring på, spiller en stor rolle i utviklingen av samarbeidet mellom sosiale entreprenører og kommuner. Mens forankring kan styrke samarbeidet gjennom felles mål og økt trygghet, krever prosessen en betydelig mengde tid og innsats.

5.2 Sosiale entreprenørers sitt bidrag

Sosiale entreprenørers bidrag var et gjennomgående tema i intervjuene. Erfaringene fra samarbeidene var at Folkelig bidro med et utvidet handlingsrom for kommunen, samtidig som de fylte en ny rolle i samarbeid med kommunen.

5.2.1. Utvidet handlingsrom

I intervjuene pekte kommunale ansatte på at Folkelig bidro med et utvidet handlingsrom i kommunen, og at dette gjør Folkelig til en attraktiv samarbeidspartner. Flere kommunale ansatte ser på samarbeidet med Folkelig som en måte å utvide handlingsrommet på, noe som fremmer samarbeidet. Det utvidede handlingsrommet ble beskrevet som muligheten til å møte behov utover det lovpålagte kommunale oppdraget, som ellers ville blitt møtt i liten eller ingen grad. «Jeg tror jo mange av de tingene de tilbyr, det ville ikke vært gjort hvis man ikke hadde brukt sosiale entreprenører» (Politiker to). Dette samsvarer med hva andre informanter sa, om at Folkelig bidro til å møte samfunnsutfordringer som kommunen står overfor, som de ikke har mulighet til å løse på egen hånd. I tillegg til at Folkelig bidro til å løse flere samfunnsutfordringer, sa de kommunale ansatte at Folkelig lettet kapasiteten for kommunen, ved å la kommunen ha rollen som tilrettelegger. En informant mente at kommunens oppvekststrategi, som sier at kommunen ikke kan løse alle oppgaver selv fremover, kan ses i sammenheng med samarbeidet med Folkelig hvor kommunen har rollen som tilrettelegger.

I intervjuene beskrev flere informanter at mens kommunene er bundet av sitt rammeverk, hvor det lovpålagte kommer i første rekke, er den sosiale entreprenøren fri fra dette rammeverket. På denne måten bidrar den sosiale entreprenøren med et utvidet handlingsrom for kommunen. Samtidig fortalte informantene at det verken er økonomisk bærekraftig eller effektivt at kommunen selv skal løse hele samfunnsoppdraget på egen hånd, og at Folkelig har bidratt til mer treffsikre tiltak som er mer økonomisk bærekraftige og effektive. En informant påpekte imidlertid også at sosiale entreprenører ofte er små organisasjoner, og at et hinder for samarbeid kan være at de er ensporet på sitt felt.

5.2.2 Fyller en ny rolle

I intervjuene kom det også frem at sosiale entreprenører bidrar ved at de fyller en ny rolle i samarbeid med kommunen. De kommunale ansatte beskrev Folkelig som mer tilpasningsdyktige og hadde et større felles engasjement sammenlignet med tradisjonelle tjenesteleverandører, som har mer rigide rammer. Denne tilpasningsdyktigheten ble sagt å være fremmede for samarbeidet, fordi Folkelig har skreddersydd tiltak til den lokale konteksten, gjennom å teste tiltak og justere underveis ut fra lokale behov. For at Folkelig fyller rollen som de gjør, ble det av de kommunale ansatte og lokale politikere understreket som avgjørende at de har sin egen organisasjon i ryggen. Dette ble påpekt å være positivt, fordi det skapte en balansert maktfordeling i samarbeidet og Folkelig ble en likeverdig partner. Med en egen organisasjon bidro Folkelig med sosial innovasjon, spisskompetanse og tilpasningsdyktighet. Politikere og kommunalt ansatte beskrev spisskompetansen som en betydelig ressurs som kommunen ikke har mulighet til å sitte på selv, og påpekte at hadde det blitt ansatt noen for å fylle rollen til Folkelig i kommunen, så ville det mistet det entreprenørielle.

En del av rollen Folkelig fylte var muligheten til å ha et spisset fokus på problemstillinger. Dette sa kommunalt ansatte at de selv ikke hadde muligheten til, og at dette bidro til å få til mer i kommunen. Begrepet "Kommune 3.0" blir nevnt av informantene som et mål for kommunen, hvor Folkelig ble omtalt som en aktør for å nærme seg dette. I tillegg til at samarbeidet med Folkelig bidro til kommunal utvikling, ble Folkelig også omtalt som en samhandlingsaktør ved at de etablerer kontakt mellom ulike kommuner med felles utfordringer. I Kommune 2 fortalte også de kommunalt ansatte at Folkelig adresserte problemstillinger på tvers av sektorer i kommunen, noe som skapte muligheter utover det hver

enkelt sektor kunne oppnå alene, gjennom at Folkelig ble et bindeledd for å jobbe med gjenstridige samfunnsutfordringer på tvers. «Og i det så står jo at fordi man er sektorinndelt i kommunen så er det vanskelig å nødvendigvis iverksette prosjekter på andres vegne. [...] Ja, og da ble Folkelig bindeleddet vårt til å kunne få realisert generasjonsmøter» (Kommuneansatt to). Samtidig ble det understreket hvordan sosiale entreprenører, inkludert Folkelig, etablerte en annen type kontakt med innbyggerne sammenlignet med kommunen. En kommuneansatt opplevde at Folkelig sin kontakt med innbyggere bidro til myndiggjøring. Samtidig erfarte samme kommuneansatt på en annen side at Folkelig eide dataene tilknyttet tiltaket. Dette gjorde at kommunen mistet eierskap til data om innbyggerne, noe som ble beskrevet som en hemmende faktor i samarbeidet.

5.3 Kontinuerlig påvirkningsfaktorer

Informantene fremhevet kontinuerlige påvirkningsfaktorer som svært viktig i samarbeidene. Faktorene som var gjennomgående på dette området kan deles inn i relasjoner og finansiering.

5.3.1 Relasjoner

I intervjuene ble relasjoner trukket frem som en kontinuerlig påvirkningsfaktor. Dette gjelder relasjonen mellom Folkelig og kommunene. Informantene påpekte ulike aspekter av relasjonen, men alle informantene sa at en god relasjon var avgjørende for et godt samarbeid. Både den sosiale entreprenøren og de kommunalt ansatte påpekte at relasjoner på alle nivå, var en påvirkningsfaktorer som kunne fremme og hemme samarbeidet. En viktig innsikt som ble oppdaget i løpet av samarbeidet i Kommune 2, var behovet for å legge større vekt på å etablere relasjoner tidlig i samarbeidet ved skolen. Etter å ha etablert nærmere kontakt, førte dette til en styrket relasjon. Denne erfaringen bidro til å forstå viktigheten av å bygge en relasjon fra start for å unngå misforståelser, og samtidig bli kjent. I tillegg ble en god relasjon beskrevet av den sosiale entreprenøren og de kommunalt ansatte gjennom en forventningsavklaring, felles målsetting, tydelige avtaler og god kommunikasjon. I samarbeidene ble det påpekt at disse elementene var på plass, noe som bidro til at relasjonen fremmet samarbeidet.

En annen påvirkningsfaktor i relasjonen var opplevelsen av oppfølgingen. De kommunalt ansatte omtalte oppfølgingen til Folkelig som god fordi de fikk mulighet til å medvirke, jevnlig oppdateringer og evalueringer uten at det tok for mye tid å administrere. En informant

beskrev det slik: «At det ikke er for tidskrevende, at man kan medvirke underveis» (Kommuneansatt tre). Samtidig hadde kommunene én kontaktperson i Folkelig å forholde seg til. Dette mente flere informanter var positivt fordi det gjorde kommunikasjonen enkel. Begge deler ble påpekt som fremmede for samarbeidet og bidro til at relasjonen var en fremmede kontinuerlig påvirkningsfaktor i samarbeidet. De lokale politikerne understreket også viktigheten av nøye oppfølging i samarbeidet, og viktigheten av at de sosiale entreprenørene blir aktivt fulgt opp av kommunen selv om de er selvgående.

5.3.2 Finansiering

Finansiering ble beskrevet i intervjuene som en kontinuerlig påvirkningsfaktor i samarbeidet. Mens tilgang til finansiering kunne åpne dører for samarbeidet, var mangel på midler og usikkerhet rundt økonomi hemmende faktorer. Eksterne midler ble pekt på av samtlige informanter som en nødvendighet for å få til samarbeid. Eksempler på eksterne midler som ble pratet om under intervjuene var nasjonale midler fra ulike direktorater, samt midler fra sparebankstiftelser, Gjensidigestiftelsen og EU. Alle informantene påpekte at penger finnes overalt, men likevel ble finansiering en kontinuerlig påvirkningsfaktor i samarbeidene som kunne være hemmende. Dette understrekte både den sosiale entreprenøren og de ansatte i kommunen, som måtte legge ned mye arbeid i å søke om midler og rapportere om bruken av dem, og som gjorde at det ble en kontinuerlig påvirkningsfaktor. «Det er ganske krevende for kommunene å rapportere på. Jeg har fått grå hår av denne ordningen» (Kommuneansatt fire). Ordningen kommuneansatt fire pekte på var midler fra Bufdir som måtte rapporteres hyppig på, og jo kortere varighet det var på midlene jo mer økte denne arbeidsmengden. Samtidig sa informantene at midler med kort varighet kunne føre til forhasta samarbeid, som ble stresspreget. Til sammenligning har Folkelig og kommunene erfart at finansiell forutsigbarhet over flere år kan fremme samarbeidet, da det gir mer tid til å planlegge og tilpasse tiltakene.

Mange informanter pekte på ulike finansielle løsninger, både nasjonalt og lokalt, som i samarbeid med sosiale entreprenører ville bidratt til å fremme samarbeid. Dette inkluderte opprettelsen av egne nasjonale tilskuddsordninger for sosiale entreprenører, samt bruken av forskjellige finansielle kontrakter som brofinansiering og effektkontrakter, i tillegg til kommunale fond for sosiale formål. I samarbeidet mellom Folkelig og kommunene ble brofinansiering benyttet. De kommunalt ansatte erfarte brofinansiering til dels som usikkert, fordi det innebar å binde seg til flere års kontrakter uten sikkerhet for fremtidig finansiering.

Andre effektkontrakter ble også nevnt av informantene, men utfordringen med å inngå slike avtaler var at kommunene ikke visste hvor midlene de binder seg til å betale, skal komme fra. De kommunalt ansatte understreket viktigheten av økonomisk sikkerhet og påpekte at finansielle løsninger må tilby denne tryggheten for at kommunen skal kunne inngå slike avtaler. På sin side trenger Folkelig også sikkerhet for å kunne drive bærekraftig. Finansieringsmodellen i samarbeidet skaper imidlertid spenninger, idet den må balansere behovet for økonomisk trygghet og forutsigbarhet for både kommunen og Folkelig.

5.4 Oppsummering

Resultatene viser at kommunens rammer både kan fremme og hemme samarbeid, fordi styringen og forankring både kan bidra til å styrke samarbeidet, men mangel på det kan føre til det motsatte. Styring viser seg som en overordnet påvirkning, mens forankring er en faktor de innad i samarbeidet aktivt kan påvirke. Samtidig viser forankring seg å være et viktig element for samarbeidet på flere måter, men det krever ressurser og tid for å bli forankret.

Sosiale entreprenørers bidrag anses å bidra med et utvidet handlingsrom på grunn av muligheten det gir kommunen til å møte folkehelsebehov utover det de på egen hånd hadde kapasitet til, og det at Folkelig var en egen organisasjon ga større fleksibilitet. I tillegg har Folkelig bidratt med å fylle en ny rolle, som innebar en spisskompetanse, sosial innovasjon og å tilpasse seg lokale behov.

Kontinuerlige påvirkningsfaktorer ble i samarbeidet beskrevet både som fremmende og hemmende. Gode relasjoner, særlig mellom Folkelig og kommunen, fremstod som avgjørende for samarbeidet. Samtidig kunne finansiering både være en pådriver for samarbeid, men også hemmende for samarbeidet ved mangel eller usikkerhet rundt det. Videre vil disse funnene bli diskutert opp mot tidligere forskning, politikk og teori.

6.0 Diskusjon

Formålet med denne masteroppgaven var å undersøke hva som bidrar til å fremme og hemme samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommuner, med Folkelig og to kommuner sine erfaringer som studiekontekst. Resultatene mine viser at samarbeidet fremmes og hemmes av kommunens rammer, sosiale entreprenørers bidrag og faktorer som kontinuerlig påvirker. I dette kapittelet vil jeg diskutere mine resultater opp mot annen empiri, modellen for samskapende sosial innovasjon (SSI) og politikk. Resultatene vil bli diskutert hver for seg og samlet.

I resultatene fremgår det at kommunens rammer består av forankring, samt administrativ og politisk styring. Måten forankring kom frem på i intervjuene var gjennom erfaringene som bidro til at samarbeidet mellom kommunene og Folkelig stod støtt i kommunen. Dette ligner på SSI sin beskrivelse av forankring som skipets anker. Samtidig er kommunen i henhold til Folkehelseloven (2011) pålagt et tydelig ansvar for å fremme helsen, og redusere sosiale ulikheter i helsen, som blant annet omfatter planlegging og forvaltning. I funnene mine ble administrativ og politisk styring delvis beskrevet gjennom de kommunalt ansatte sin mulighet til å påvirke lokale planer. I SSI blir forankring beskrevet som fortøyning oppover blant politikere og ledere, og nedover blant lokalsamfunn og samarbeidspartnere (Kobro et al., 2018). Dette samsvarer delvis med mine resultater som også peker på viktigheten av forankring blant ulike interessenter. Mine resultater viser imidlertid i hovedsak forankring i form av nedover blant innbyggere, blant medarbeidere og relevante enheter i kommunen. I likhet med mine funn som viste at forankring på flere nivå var avgjørende, påpekte Kobro et al. (2018) i flere av casene sine at manglende forankring blant medarbeidere eller relevante enheter i kommunen kunne være en barriere for samarbeidet. Samtidig er et eksempel på fortøyning oppover i SSI forankring i lokale planer og budsjett. Dette er i tråd med mine funn om administrativ og politisk styring, hvor de kommunalt ansatte kunne påvirke styringen i kommunen gjennom å knytte samarbeidet til lokale planer, noe som bidra til økt forutsigbarhet for samarbeidet. Dermed kan man se samarbeidet som en del av kommunens pålagte folkehelseansvar (Folkehelseloven, 2011, § 4-7), gjennom at tiltakene i samarbeidet ble en del av lokale planer. De kommunalt ansatte hadde en sentral rolle for å knytte samarbeidet opp mot lokale planer sammen med Folkelig. Dette kan også ses i sammenheng med den sentrale rollen mellomlederen, som Isaksen (2020) også beskriver, tross at det er i en annen kontekst. Dette kan tolkes som ledelsesegenskaper som de involverte benytter i

samarbeidet for å sikre forankring, noe som harmonerer med verdien av ledelse i samskapende sosial innovasjon, der ledelse er en nøkkelverdi for oppdrift (Christensen et al., 2009; Kobro et al., 2018; Aasen & Amundsen, 2011). Mine resultater om både kommunens rammer gjennom forankring og styring kan dermed forstås som et viktig anker i samarbeidet, samtidig som at de kommunalt ansatte mellomlederne kan ha mye å si i prosessen av forankringen.

I temaet kommunens rammer ble også tid sett på som sentralt. Både i form av at det krever mye tid å få tiltakene inn i lokale planer og at tiden tilgjengelig i samarbeidet var avgjørende for mulighetene for forankring av samarbeidet blant interessenter. Tiden tilgjengelig kan forsterke samarbeidets forankring og gi mulighet til å teste tiltakene som både bidrar til å bli kjent med dem og se om de passer inn. Dette igjen kan bidra til trygghet. I casene til Kobro et al. ble tid beskrevet som en barriere grunnet strukturelle forhold som hindrer potensialet til samarbeidet, noe som stemmer overens med mine funn hvor tiden tilgjengelig i stor grad styres av strukturelle barrierer som økonomi og kommunal styring. Samtidig påpeker Huxham og Vangen (2005) at en sterk og tillitsfull relasjon krever tid for å utvikle seg. Dette kan man se i sammenheng med at tiden tilgjengelig kan bidra til å forsterke samarbeids forankring, ettersom man blir kjent. Tid blir derimot ikke nevnt i SSI som handlingsfelt eller verdi, selv om samtlige verdier og handlingsfelt krever tid for å bidra til framdrift og oppdrift. Likevel kan man her se en forskjell mellom SSI og mine funn, som setter søkelys på tid som viktig for forankring.

Innenfor kommunens rammer ble det gjennom administrativ og politisk styring fremhevet et ønske om mer stabil og langsiktig styring av kommunens initiativer. Dette for å oppnå større forutsigbarhet, uavhengig av politiske skifter eller prosjektfinansiering. Til dels kan man se dette i sammenheng med forankring oppover som ble diskutert tidligere. Samtidig viste funnene at lokal og nasjonal politikk både kunne bidra til å fremme og hemme samarbeid. På en side kom det frem at kommunens rammer bidro til usikkerhet og begrensninger gjennom manglende økonomiske rammer lokalt og avstand til politiske beslutninger. Dette kan man tenke er i tråd med at støtte hos lokale og nasjonale myndigheter er viktig (Gigauri & Damenia, 2020). I tillegg har lokale økonomiske initiativ vist seg å være avgjørende for lignende samarbeid (Employment and Social Development Canada, 2022; Aarhus kommune, 2024). Dermed kan det tenkes at mine funn illustrerer et felt under utvikling både lokalt og nasjonalt, noe som er i tråd med beskrivelser av feltet i Norge (Kobro, 2020). På en annen

side viser en sammenligning av norske og danske verdier at nordmenn i mye høyere grad unngår usikkerhet enn danskene, i tillegg til at maktdistansen er lavere i Danmark (The Culture Factor, 2023). Dette er spesielt interessant med tanke på at sosialt entreprenørskap er mer utviklet i Danmark enn i Norge, selv om det er flere årsaker til det (Kobro, 2020). Samtidig viser Vike (2015) at kommunene i Norge i stor grad er preget av nasjonal politikk. Informantene erfarte også at nasjonale faktorer var av betydning, da prosjektmidler bidro til å finansiere samarbeid, mens manglende nasjonale retningslinjer for samarbeid kunne skape usikkerhet. Fraværet av samarbeidsretningslinjer mellom kommuner og sosiale entreprenører har tidligere vist seg å skape usikkerhet og hindre effektivt samarbeid, noe som til dels er i tråd med mine funn (Sætre, 2023). Hogenstijn et al. (2018) påpeker samtidig at dette bidrar til store variasjoner med tanke på hvordan kommuner engasjerer seg med sosiale entreprenører ved manglende retningslinjer. Mine funn belyser dermed et samarbeid fremmes og hemmes av både lokale og nasjonale faktorer, og hvordan dette kan bidra til usikkerhet og begrensninger som kan hemme samarbeidene.

Forankring ble delvis lagt frem gjennom at Folkelig som en sosial entreprenør er ikke-kommersielle med et sosialt fokus. Dette ble fremhevet som en fremmede faktor da det åpner opp for bredere politisk enighet for samarbeid, enn om det var profittdrevet. Samtidig viser tidligere forskning at den doble bunnlinsen til sosiale entreprenører ofte er en kilde til forvirring for offentlig sektor (Hogenstijn et al., 2018), da dette er nytt og ukjent, i tillegg til at samarbeid ikke blir sett på som noe annet enn andre offentlig-private samarbeid (Sætre, 2023). I mine resultater kom det også frem at de kommunalt ansatte erfarte at de innad i kommunen måtte bruke tid på å formidle om viktigheten av samarbeidet. Tidligere funn viser at en barriere også er manglende kunnskap (Kobro et al., 2017; Tverrdepartemental arbeidsgruppe, 2018). I Norge har det blitt satset politisk på mer på kunnskap om sosialt entreprenørskap i offentlig sektor (Meld. St. 32 (2020-2021)). Samtidig som det er et behov for å klargjøre feltet sosialt entreprenørskap (Kobro, 2020). Basert på dette og mine funn, kan man derfor anta at manglende kunnskap fortsatt er en barriere som samarbeid møter på i kommunen. Etter at kommunens rammer nå er blitt diskutert, vil påfølgende avsnitt rette oppmerksomheten mot hva en sosial entreprenør som Folkelig kan bidra med.

Sosiale entreprenørers bidrag bestod av at Folkelig fyller en ny rolle og utvider handlingsrommet. Informantenes erfaringer var at det utvidede handlingsrommet ga en økt kapasitet til å møte flere folkehelseutfordringer på nye måter og kommunal utvikling. Dette

stemmer overens med Hartley, Sørensen & Torfing (2013) som skriver at samarbeid med eksterne aktører kan gi organisasjoner tilgang til nye ressurser, blant annet gjennom evnen til å iverksette mer. Samtidig påpeker Calò et al. (2018) at sosiale entreprenører i samarbeid med offentlige tjenester kan forbedre resultatene de oppnår. Når det kom til Folkelig erfarte informantene at de fylte en ny rolle ved å bidra med et dedikert fokus på folkehelseproblem, samt treffsikre, økonomiske, tilpasningsdyktige og bærekraftige tiltak. Dette er noe kommunen selv mente at de ikke hadde fått til på samme måte, fordi de ikke har mulighet til å sitte på den samme spisskompetansen, siden det ikke ville vært bærekraftig. Tidligere forskning viser at sosialt entreprenørskap og sosial innovasjon har vært betydningsfullt i folkehelsearbeid (Gallardo, 2019; Henderson et al., 2019; Macassa, 2021), i tillegg til at de har bidratt til kommunal utvikling (Petrescu & Stănilă, 2012; Socci et al., 2020). Erfaringene til informantene kan også ses i sammenheng med kommunens ansvarsområde i Folkehelseloven om lokal utvikling (Folkehelseloven, 2011, § 4-7). Samtidig viser sosiale entreprenørers bidrag at kommunen og Folkelig sine ulikheter bidrar til at dette oppleves som et godt samarbeid. Dette er i tråd med Gray (1989) sin definisjon av samarbeid som understreker viktigheten av forskjellene mellom aktørene. Samtidig beskriver SSI handlingsfeltet «kompetanse-komplementaritet» som kunnskap som deles og anvendes i et lærende fellesskap som en prosess (Christensen, 2011; Hean, 2019; Perry-Smith & Shalley, 2003). Til forskjell fra SSI fremstår det som at kommunene og Folkelig har komplimenterende kompetanser, men de blir beskrevet i mine funn i henhold til de ulike kompetansene de sitter på som fremmer samarbeidet.

Sosiale entreprenørers bidrag ble også beskrevet som en attraktiv samarbeidspartner, i form av å møte flere behov utover det lovpålagte. Én ting var at Folkelig var en egen organisasjon som ikke var bundet av kommunens rammeverk, som bidro til at de var en likeverdig partner. En annen ting var det også gjorde at kommunen kunne være mer i bakgrunnen og tilrettelegge for tiltakene, heller enn å ta en aktiv del i det. Dette skiller i stor grad mine funn fra SSI, hvor fokuset er på samskaping og at begge parter i samarbeidet er aktivt involvert i tiltakene som utvikles (Kobro et al., 2018). Samskaping blir også sett på som den mest ideelle formen for samarbeid av Espegren et al. (2019), samtidig som det påpekes at samskaping krever økt koordineringsinnsats og mer arbeid for kommunen. Dette er i kontrast med mine funn hvor de kommunalt ansatte erfarer at det er ideelt å være i bakgrunnen av prosjektet. Mine funn kan også ses i sammenheng med logikken i NPG hvor samarbeidsorienterte løsninger er en større del av måten kommunen arbeider på (Willumsen et al., 2020). Samtidig kan man anta at

opplevelsen av å møte flere behov i samarbeid uten at det krever mye ekstra arbeid for kommunen, kan ha en sammenheng med at kommunen alene opplever et økt press med strammere økonomiske rammer, og høye krav for å møte velferdsbehov og folkehelsearbeidet kommunen er pålagt (Folkehelseloven, 2011; Meld. St. 24 (2016-2017); Meld. St. 29 (2016-2017)). SSI skriver om ivaretagelse av likeverdighet, som handler om å etablere et trygt og tillitsfullt forhandlingsrom hvor man kan lære av hverandre. Til forskjell fra SSI, ble en likeverdig partner i mine funn beskrevet gjennom at Folkelig var en egen organisasjon som bidro til en maktbalanse i samarbeidet. Dette er i tråd med Huxham og Vangen (2005) som understreker viktigheten av et balansert maktforhold som gjør at alle parter blir hørt. I funnene erfarte de kommunalt ansatte at det er svært viktig for denne balansen at Folkelig ikke er en del av kommunens egen organisasjon, fordi det hemmer balansen, fleksibiliteten og innovasjonsmulighetene. Dette er også i tråd med SSI sin verdi demokrati. Samtidig påpeker Isaksen (2020) at ulike institusjonelle rammer kan både fremme og hemme innovasjon. Opp mot mine funn kan man tenke at samarbeidet fremmes av å ha separate institusjonelle rammer.

I Kommune 2 kom det også frem at sosiale entreprenører i møte med gjenstridige utfordringer bidrar gjennom å arbeide tverrsektorielt. Resultatene kan tolkes som at kommunen opplever at samarbeidet arbeider med folkehelse på nye og innovative måter, samt øker muligheten for å møte gjenstridige utfordringer. I likhet med mine funn, viser tidligere forskning på sosial innovasjon at dette er en viktig bidragsyter for å møte gjenstridige problemer og folkehelseutfordringer (Boelman & Heales, 2015; Cairney et al., 2017; Van Niekerk et al., 2017; Van Niekerk et al., 2021). Studien til Heinze (2016) viser at sosiale entreprenører er med på å utvikle og iverksette lokalt tilpassede innovative tiltak som fremmer helsen. Samtidig sier Folkehelseloven at kommunen har ansvar for å iverksette nødvendige folkehelsetiltak for å møte utfordringsbildet (Folkehelseloven, 2011, § 4-7). Folkelig ble omtalt som mer fleksibel, innoverende og engasjert enn andre samarbeidsaktører, med sine spisskunnskaper innen folkehelse. Dette samsvarer med tidligere funn hvor det kommer frem at eksterne aktører kan bidra med ekstern kompetanse, perspektiver, ideer, innflytelse og kapital (Hartley et al., 2013). Mine funn om sosiale entreprenørers bidrag ble i stor grad omtalt som et utvidet handlingsrom gjennom egenskapene og kompetansen Folkelig kom med. Det stemmer overens med verdien kreativitet som omhandler innovasjonsfremmende struktur og knytter aktører med ulik kompetanse sammen (Kobro et al., 2018). Erfaringene informantene delte om at Folkelig bidro til tverrfaglig samarbeid for å håndtere gjenstridige

utfordringer, samsvarer også med Dobnis (2008) observasjoner om at sosiale entreprenører fremmer en kultur for innovasjon i kommunen. Samtidig er Helsedirektoratets anbefalte måte å arbeide med folkehelse en kontinuerlig utviklingsprosess for å treffe utfordringsbildet (Helsedirektoratet, 2020). I mine funn kommer det frem at Folkelig ses på som en aktør som bidrar med sosial innovasjon knyttet til folkehelsearbeidet i kommunene. Et eksempel fra Kommune 2 var en samskappingsprosess Folkelig arrangerte hvor kommuneansatte og innbyggere deltok i workshops for sammen å finne ut hva de ønsket. Etter å ha kommet frem til det iverksatte Folkelig den felles visjonen, noe som er i tråd med SSI sitt handlingsfelt om å ha et felles mål. Det innebærer å lede fokus vekk fra tradisjonelle roller og sektorgrenser, for å jobbe mot det felles målet (Mattessich & Johnson, 2018). Samtidig fremstår kommunene åpne for samarbeid, og opplever ikke Folkelig som en trussel, i tråd med verdien åpenhet i SSI. Dette skiller seg også fra tidligere funn som viser at holdningsmessig og frykt i kommunen hindrer samarbeid med sosiale entreprenører (Tverrdepartemental arbeidsgruppe, 2018). Dobni (2008) beskriver viktigheten av å bryte ned siloer og lage en fleksibel organisasjon som en del av å danne innovasjonskultur i offentlig sektor. At Folkelig i mine funn beskrives som en aktør som bidrar med å møte gjenstridige utfordringer og innovative måter å jobbe med folkehelse på, kan tenkes å bidra til å iverksette lokalt tilpassede folkehelse tiltak. Med sosiale entreprenørers bidrag i kommunens folkehelsearbeid diskutert, skal jeg nå se nærmere på de kontinuerlige påvirkningsfaktorene, og hvordan den påvirker samarbeidet.

Faktorer som kontinuerlig påvirket var relasjoner og finansiering. I likhet med Ansell og Gash (2007) omtales relasjoner i mine funn som en kontinuerlig påvirkningsfaktor i samarbeid. En erfaring informantene delte var at relasjonen mellom Folkelig og de kommunalt ansatte var svært god, preget av tett oppfølging, klare avtaler, tydelig kommunikasjon, et felles engasjement og mål og en kontaktperson. Overveiende fremstod det som at relasjonen fremmet samarbeidet. Disse fremmede faktorene i relasjonene samsvarer med flere verdier og handlingsfelt i SSI, særlig verdiene åpenhet, kreativitet, ledelse og kommunikasjon, tilrettelegging og å arbeide med et felles mål (Kobro et al., 2018). I tillegg til dette stemmer funnene overens med Huxham & Vangen (2005) som trekker frem viktigheten av en sterk relasjon og felles mål. Imidlertid var det én erfaring som skilte seg ut i mine funn som en barriere. Det var å bli kjent med kontaktpersonen på skolene der tiltaket skulle være, for å unngå misforståelser. Mine informanter erfarte at et hinder for samarbeidet oppstod når skolen ikke var tilstrekkelig informert. Dette stemmer overens med SSI som påpeker at samarbeid

mellom sosiale entreprenører og kommuner ofte er avhengige av støtte fra eksterne miljøer og bør ha en åpen utadrettet kommunikasjon, slik at viktige interessenter er inkludert og forstår formålet. Det er derfor avgjørende å formidle informasjon om samarbeidet for å unngå misforståelser blant viktige interessenter (Kobro et al., 2018). Dette understreker viktigheten av å inkludere alle relevante parter utenfor den innerste sirkelen, noe som kan vise seg å være en lønnsom investering for å fremme samarbeidet.

Når det kommer til finansiering, viser mine funn viser at det er en kontinuerlig påvirkningsfaktor som både kan fremme og hemme samarbeidet mellom Folkelig og kommunene. Flere informanter påpekte at kortsiktige nasjonale midler bidro til forhastede samarbeid, som opplevdes stresspreget og begrenset potensialet og effektene av tiltakene. Delvis skyldes dette den hyppige rapporteringen som krevdes av ett-års midler fra Bufdir, som da tok mye av tiden i samarbeidet. Studien av Sørensen og Torfing (2011) påpeker at samarbeid med offentlig sektor ofte ikke får sitt potensial realisert (Torfing & Sørensen, 2011). Samtidig forteller Kobro (2020) hvordan underliggende strukturelle barrierer som politikk og støttestrukturer kan være hinder for at potensialet i sosialt entreprenørskap blir realisert. I likhet med Kobro, beskrev Aksnes et. al. (2020) hvordan prosjektfinansiering har begrenset varighet som kan føre til begrensede muligheter for å nyttiggjøre erfaringene, selv om dette var knyttet til en annen kontekst. I mine funn opplevde informantene langsiktige prosjektmidler som var tre-årige som et bedre alternativ. Samtidig pekte informantene på nye måter å finansiere på, som effektkontrakter, tilskuddsordninger og lokale/nasjonale fond. I andre land har fond for sosiale formål bidratt til større fleksibilitet i samarbeid, og gjort det lettere å inngå langsiktige avtaler og prosjekter (KS, 2023; Loga et al., 2016; Aarhus kommune, 2024). Ulike kontekster gjør at man ikke direkte kan overføre hva som blir gjort i andre land, selv om man kan la seg inspirere (Kobro, 2020). Funnene mine viser samtidig et ønske om å teste nye alternativer, som både kan bidra til forutsigbarhet, trygghet og langsiktighet, noe som har vist seg å stemme i andre kontekster.

I mine funn kommer det også frem at finansiering kan skape et spenningsfelt mellom aktørene. Et eksempel er når Folkelig på den ene siden søker etter forutsigbarhet i sitt samarbeid, mens kommunene på sin side må forvalte sine økonomiske ressurser ansvarlig, og ikke kan forplikte seg til økonomiske løsninger uten at de kan levere på forpliktelsene. Begge kommunene erfarte samtidig at kommuneøkonomien var stram og at tiltak som Smaksverkstedet sjeldent får plass i budsjett siden det ikke er lovpålagt. Dette er i tråd med

Kobro et. al. (2018) som skriver at samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommuner ofte havner på sidelinjen av annet kommunalt arbeid. Samtidig kan dette ha sammenheng med at sosiale entreprenører ofte trer inn i situasjoner med lav lønnsomhet, hvor samtidig offentlige myndigheter mangler tilstrekkelig økonomisk kapasitet til å handle alene (Gigauri & Damenia, 2020). Dette kan likevel fremstå som et betydelig hinder i samarbeid. SSI beskriver handlingsfeltet tilrettelegging som en organisering av samarbeidet som er komfortable for alle parter (Solem & Hermundsgård, 2015). Denne økonomiske spenningen kan påvirke dynamikken i samarbeidet, fordi Folkelig og kommunene må møtes på både økonomisk forutsigbarhet og ansvarlig forvaltning. Samtidig fremstår partene i samarbeidet som ressursfokuserte, fremfor problemorienterte, i tråd med SSI (Kobro et al., 2018). Spenning og ulikheter mellom aktører er også kjent for å bidra til et klima for innovasjon (Huxham & Vangen, 2005; Isaksen, 2020; Willumsen et al., 2020). I likhet med det, fremstår det som at Folkelig tar med kommunene på å teste nye typer finansiering, som brofinansiering, ved å balansere hvor mye kommunen kan binde seg til, og samtidig skape forutsigbarhet for aktørene i samarbeidet. Dette kan tyde på et utfordrende handlingsrom å være i for samarbeid, og viser at feltet fortsatt er under utvikling. Dermed vil det videre være avgjørende å finne gode finansielle løsninger som kan bidra til forutsigbarhet, som kan styrke samarbeidet mellom sosiale entreprenører og kommuner. Etter å ha sett hvordan påvirkningsfaktorer som er kontinuerlige fremmer og hemmer samarbeidet, vil jeg avslutningsvis diskutere studiekonteksten og funnene samlet.

Mine funn er knyttet til samarbeid om folkehelseiltak fra to mellomstore kommuner på Østlandet. Konteksten det sosiale entreprenørskapet utspiller seg i har en stor betydning for mulighetene (Eimhjellen & Loga, 2016). Min studiekontekst bestod av kommuner med flere likhetstrekk da de begge er mellomstore kommuner på Østlandet med lignende utfordringsbilder knyttet til folkehelsen, samtidig som samarbeidene hadde ulikt omfang. På tross av dette erfarte de to kommunene likhetstrekk om hva som fremmet og hemmet samarbeidet med Folkelig. Samlet kan man si at resultatene viser at samarbeidet er en gjenstand for flere gjensidig påvirkende faktorer. Mine resultater viser at samarbeidene fremmes og hemmes av både interne og eksterne faktorer, til forskjell fra SSI som først og fremst omhandler interne faktorer (Kobro et al., 2018). Interne faktorer i mine funn inkluderer den kontinuerlige påvirkningen av relasjoner, bidraget fra sosiale entreprenører og delvis forankring i kommunens rammer. Om disse elementene er på plass kan dette bidra til framdrift og oppdrift i samarbeidet. Til forskjell fra SSI viser mine funn at eksterne faktorer

som finansiering, lokal politikk og nasjonale faktorer også spiller en avgjørende rolle for å fremme samarbeidet. Informantene erfarte at kommunens rammer gjennom styring og forankring, og den kontinuerlige påvirkningsfaktorens finansiering, hadde stor betydning for samarbeidet sine muligheter. Annen litteratur peker også på at økosystem for sosiale entreprenører som viktig for overlevelsen til en sosial entreprenør (Bason, 2018; Borzaga et al., 2020). Et økosystem omfatter elementene i omgivelsene utenfor den sosiale entreprenøren som skaper et gunstig miljø for dem. Samtidig peker rapporten *Samarbeid om sosialt entreprenørskap* på at både økonomi, relasjoner og politikk kan være mulige hinder i slike samarbeid (Tverrdepartemental arbeidsgruppe, 2018). I likhet med mine funn peker denne rapporten både på interne og eksterne faktorer i samarbeidet. Det fremstår derfor som at en rekke faktorer bidrar til å fremme og hemme samarbeidet, både i selve samarbeidet og faktorer utenfor samarbeidet. Denne studien understreker betydningen av både interne og eksterne faktorer som både sammen og hver for seg er fremmer og hemmer samarbeidet sine muligheter for å bidra til folkehelsearbeidet i kommunene.

7.0 Metodediskusjon

I metodediskusjonen vil jeg redegjøre for valg som er tatt i denne studien og stille kritiske spørsmål til kvaliteten på egen forskning. For å vurdere kvaliteten til studien benyttes kriteriene validitet, relevans og refleksivitet. Dette bidrar til å vurdere rekkevidden, begrensninger, og meningen til studien. Refleksivitet handler om forskeren sin forutsetning og tolkningsramme, validitet går ut på hva forskeren har funnet ut og relevans handler om forskningen har en nytteverdi og kan brukes til noe (Malterud, 2019). Forskeren er hovedinstrument i kvalitativ forskning (Merriam & Tisdell, 2016), og dermed vil jeg her stille meg kritisk til egne fremgangsmåter og tolkninger i forskningsprosessen, samtidig som validiteten og relevansen av studien vil bli vurdert.

Kvalitativ metode ble valgt fordi målet med problemstillingen var å framskaffe innsikt og kunnskap om hva som fremmer og hemmer samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommuner. For å samle erfaringer knyttet til slike samarbeid, ble derfor semistrukturerte intervjuer benyttet. Denne studien har samlet innsikter fra et spesifikt og unikt utvalg av informanter, noe som har bidratt til en dypere forståelse av temaet. Det er viktig å anerkjenne at funnene er preget av min tolkning og utvalget, og ville ikke vært de samme resultatene med en annen forsker eller andre informanter. Selv om funnene fra studien ikke er statistisk generaliserbare, har de likevel overføringsverdi til lignende kontekster og samarbeid. Dette bidrar til en dypere forståelse av slike samarbeid og styrker dermed studiens validitet.

Jeg har brukt mye tid på å få oversikt over feltet, som i norsk kontekst preges av å være nytt og mye grå litteratur (Eimhjellen & Loga, 2016; Kobro, 2018, 2020; Kobro et al., 2018; Kobro et al., 2017; Kommunal og moderniseringsdepartementet, 2017b; Loga et al., 2016). En forfatter er særlig mye brukt, Kobro, ettersom veldig mye om sosialt entreprenørskap i Norge er skrevet av han. Å bruke mye grå litteratur og legge stor vekt på forskning fra en enkelt person kan ha svekket studien. Likevel var det viktig å bruke tilgjengelig og oppdatert litteratur fra Norge, fordi studien fokuserer på norske forhold. Det er også viktig å merke seg at det er en begrenset mengde forskning i Norge som spesifikt adresserer samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommuner innenfor folkehelse. Dette gjør at min studie har nytteverdi og relevans.

Rekrutteringen av informanter ble delvis gjort i samarbeid med Folkelig, som kom med forslag om kommuner med ulike typer samarbeid. Dette kan ha hatt påvirket resultatene ettersom de kan ha hatt en hensikt med hvilke kommuner de anbefalte. Likevel var dette den mest tilgjengelige måten å få tilgang til kommuner på. Samtidig kjente ikke de lokale politikerne til samarbeidet, noe som kan ha svekket validiteten til resultatene. Deres perspektiv bidro imidlertid til å belyse problemstillingen fra ulike politiske ståsteder, noe som kan ha vært en styrke. Det at utvalget bestod av to ulike kommuner og ulike former for samarbeid, kan øke relevansen og validiteten til funnene, da det lettere kan overføres til lignende samarbeid fordi resultatene viser felles mønster for to kommuner.

Under transkriberingen la jeg merke til flere tilfeller hvor det burde vært stilt oppfølgingsspørsmål. Dette kan ha ført til at forutsetning som forsker har svekket datamaterialet og resultatene. I tillegg, kan mitt forhold til Folkelig, spesielt i situasjoner hvor informantene kjente til min tilknytning til Folkelig, ha påvirket ærligheten i svarene og dermed validiteten til resultatene. Måten jeg jobbet for at min forforståelse ikke skulle farge funnene ble beskrevet i metodekapittelet. I arbeidet med analysen var det utfordrende at datamaterialet bestod av tre ulike roller, noe som også var vanskelig å sammenfatte i resultatene med tanke på at politikerne ikke var direkte involvert i samarbeidet. Min korte erfaring med analysemetoden og å presentere resultater, kan dermed ha svekket validiteten. Samtidig brukte jeg god tid på å sette meg inn i det og systematikken i STC kan ha bidratt positivt for resultatene. Det at veileder bidro og brukte tid på deler av analysen kan ha styrket studiens validitet.

Selv om det er flere svakheter i metoden og utførelsen av studien, kan resultatene ha en overføringsverdi og relevans som kan bidra til en dypere forståelse av samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommuner innen folkehelse. Funnene kan være nyttige for lignende samarbeid, og dermed ha implikasjoner for folkehelsearbeid.

8.0 Konklusjon

Denne masteroppgaven har utforsket hva som fremmer og hemmer samarbeid mellom sosiale entreprenører og kommuner, med fokus på erfaringene fra Folkelig og to kommuner på Østlandet. Resultatene bestod av tre tema: kommunens rammer, sosiale entreprenørers bidrag og påvirkningsfaktorer som var kontinuerlige. Her vil implikasjoner for videre forskning, politikkutforming og folkehelsearbeid belyses.

Studien identifiserer at samarbeidet påvirkes av en rekke interne og eksterne faktorer som samlet og individuelt påvirker om samarbeidet fremmes og hemmes. Kommunens rammer erfares som et anker for samarbeidet, men dette var avhengig av at de kommunalt ansatte bruker sin rolle til å påvirke. Muligheten for forankring viser seg også å være tidsavhengig. Videre oppstår det flere barrierer relatert til lokale og nasjonale myndigheter, noe som understreker behovet for videre politikkutforming for å støtte slike samarbeid gjennom økonomiske midler og ved å fremme en klarere definisjon av sosialt entreprenørskap. Videre forskning bør undersøke om tydeligere retningslinjer for samarbeid kan bidra til å fremme samarbeid. Mine funn indikerer at manglende kunnskap fortsatt er en barriere, til tross for at sosiale entreprenører i samarbeidene erfares å passe godt som samarbeidsaktør til kommunen.

Sosiale entreprenørers bidrag erfares å gi et utvidet handlingsrom til å møte folkehelseutfordringer, samtidig som det bidrar til kommunal utvikling og tverrsektorielt samarbeid. Videre fremmer det en samarbeidsorientert tilnærming i tråd med New Public Governance og bidrar til innovasjon. Disse funnene tyder på at sosiale entreprenører kan ha en positiv innvirkning på det lovpålagte folkehelsearbeidet i kommunene, noe som kan ha viktige implikasjoner for fremtidig folkehelsearbeid. Likevel bærer disse samarbeidene preg av at sosialt entreprenørskap er et felt under utvikling i kommunene, og det bør derfor forskes videre på hvordan sosiale entreprenører på best mulig måte kan integreres i kommunens folkehelsearbeid.

Videre viser funnene om kontinuerlige påvirkningsfaktorer at relasjoner erfares som avgjørende for et suksessfullt samarbeid, men de kan møte hindringer hvis man ikke investerer tid til å bli kjent med aktører utenfor den innerste sirkelen i samarbeidet. Det understreker viktigheten av å inkludere relevante interessenter i slike samarbeid. I tillegg viser studien at finansiering både representerer en stor mulighet og en barriere for samarbeidet.

Mens kortsiktige midler kan bidra til at potensialet ikke blir realisert og at samarbeidet oppleves forhastet, kan langsiktige midler bidra til å muliggjøre gode samarbeid. Dette viser et behov for ordninger med langsiktige prosjektmidler, noe som kan ha betydning for lignende samarbeid. Funnene peker også på nye finansieringskilder og modeller, som lokale eller nasjonale fond, egne støtteordninger for sosiale entreprenører og effektkontrakter. Nye finansieringsmodeller burde etterstrebe å imøtekomme kommunens behov for trygghet og samtidig skape forutsigbarhet for samarbeidspartene. Videre kan det undersøkes om nye finansieringskilder i lignende samarbeid kan bidra til mer bærekraftige samarbeid.

9.0 Litteraturliste

- Aksnes, S. Y., Breit, E., Eimhjellen, I., & Reichborn-Kjennerud, K. (2020). Nye muligheter for sosialt entreprenørskap? Samarbeid om arbeidsinkludering mellom Nav og sosiale entreprenører. In: Arbeidsforskningsinstituttet, OsloMet – Oslo Metropolitan University.
- Ansell, C., & Gash, A. (2007). Collaborative Governance in Theory and Practice. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18(4), 543-571.
<https://doi.org/10.1093/jopart/mum032>
- Auerswald, P. (2009). Creating Social Value. *Stanford Social Innovation Review*, 7(2), 51-55.
<https://doi.org/10.48558/QT6X-TX86>
- Bang-Andersen, S., Plathe, Erik., Hernes, May Britt.,,. (2019). *Prioriterte mål i kommunalt og fylkeskommunalt planarbeid* (1840111).
<https://www.ks.no/contentassets/9b46a6940db54fae865da7dcd06fb7ec/rapport-fou-prosjekt-184011.pdf>
- Barrutia, J. M., & Echebarria, C. (2012). Greening regions: the effect of social entrepreneurship, co-decision and co-creation on the embrace of good sustainable development practices. *Journal of Environmental Planning and Management*, 55(10), 1348-1368. <https://doi.org/10.1080/09640568.2012.657298>
- Bason, C. (2018). The innovation ecosystem. In *Leading public sector innovation (second edition)* (REV - Revised, 2 ed., pp. 23-36). Bristol University Press.
<https://doi.org/10.2307/j.ctv1fxh1w.9>
- Bergh, A., & Bjørnskov, C. (2011). Historical Trust Levels Predict Current Welfare State Size. *Kyklos*, 64, 1-19. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6435.2010.00492.x>
- Boelman, V., & Heales, C. (2015). Social innovation strategies: Regional report. *Social Innovation: Driving Force of Social Change*.
- Bonnici, F. (2024, 18.01.2024). *10 million enterprises putting people and planet first*. World Economic Forum. <https://www.weforum.org/agenda/2024/01/social-enterprises-financial-policy-support/>
- Borzaga, C., Galera, G., Franchini, B., Chiomento, S., Nogales, R., & Carini, C. (2020). *Social enterprises and their ecosystems in Europe. Comparative synthesis report*. European Commission,. <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=22304&langId=en>
- Brandal, N., Bratberg, Ø., & Thorsen, D. E. (2013). *The Nordic model of social democracy*. Palgrave Macmillan.
- Brøgger, B. (2017). *Sosialt entreprenørskap i Norge*.
- Brønnøysundregistrene. (2024, 16.04.2024). *Registersøk*. <https://www.brreg.no/registersok/>
- Cairney, P., Harvey, M., & Denny, E. S. (2017). 110Constitutional Change, Social Investment and Prevention Policy in Scotland. In M. Keating (Ed.), *A Wealthier, Fairer Scotland: The Political Economy of Constitutional Change* (pp. 0). Edinburgh University Press.
<https://doi.org/10.3366/edinburgh/9781474416429.003.0006>
- Calò, F., Teasdale, S., Donaldson, C., Roy, M. J., & Baglioni, S. (2018). Collaborator or competitor: assessing the evidence supporting the role of social enterprise in health and social care. *Public Management Review*, 20(12), 1790-1814.
<https://doi.org/10.1080/14719037.2017.1417467>
- Catford, J. C. (1998). Social Entrepreneurs are Vital for Health Promotion—But They Need Supportive Environments Too. *HEALTH PROMOTION INTERNATIONAL*, 13, 95-97.
- Christensen, C. M., Grossman, J. H., & Hwang, J. (2009). The innovator's prescription.

- Christensen, H. (2011). Profesjonell yrkesutøver i lærende fellesskap. *Bedre skole (trykt utg.)*, Nr. 3 (2011), 57-58, 60-62.
- Dahlgren, G., & Whitehead, M. (1991). Policies and strategies to promote social equity. *Health Institute of Future Studies, Stockholm*.
- Defourny, J., & Nyssens, M. (2010). Conceptions of Social Enterprise and Social Entrepreneurship in Europe and the United States: Convergences and Divergences. *Journal of Social Entrepreneurship*, 1, 32-53.
<https://doi.org/10.1080/19420670903442053>
- Dobni, C. (2008). Dobni, C.B.: Measuring Innovation Culture in Organizations: The Development and Validation of a Generalized Innovation Culture Construct Using Exploratory Factor Analysis. *European Journal of Innovation Management* 11(4), 539-559. *European Journal of Innovation Management*, 11, 539-559.
<https://doi.org/10.1108/14601060810911156>
- Dopelt, K., Mordehay, N., Goren, S., Cohen, A., & Barach, P. (2023). "I Believe More in the Ability of the Small Person to Make Big Changes": Innovation and Social Entrepreneurship to Promote Public Health in Israel. *European Journal of Investigation in Health, Psychology and Education*, 13(9), 1787-1800.
<https://www.mdpi.com/2254-9625/13/9/130>
- Eichler, G. M., & Schwarz, E. J. (2019). What Sustainable Development Goals Do Social Innovations Address? A Systematic Review and Content Analysis of Social Innovation Literature. *SUSTAINABILITY*, 11(2), 522. <https://www.mdpi.com/2071-1050/11/2/522>
- Eimhjellen, I., & Loga, J. (2016). *Utvikling av sosialt entreprenørskap i Norge*.
- Employment and Social Development Canada. (2022, 20.04.2022). *Recommendations of the Social Innovation and Social Finance Strategy Co-Creation Steering Group*. Employment and Social Development Canada,.
<https://www.canada.ca/en/employment-social-development/programs/social-innovation-social-finance/reports/recommendations-what-we-heard.html>
- Espegren, A., Eimhjellen, I., Ervik, R., Guribye, E., & Lindén, T. S. (2019). Samarbeid mellom offentlig, privat og frivillig sektor i gjennomføringen av introduksjonsprogrammet. In: NORCE Samfunnsforskning.
- European Commission. (2011). *Empowering people, driving change – Social innovation in the European Union*. Publications Office, Bureau of European Policy, Advisers,.
<https://doi.org/doi/10.2796/13155>
- European Commission. (2013a). *Social innovation research in the European Union – Approaches, findings and future directions – Policy review*. Publications Office of the European Union. <https://doi.org/doi/10.2777/12639>
- European Commission. (2013b). *Social investment: Commission urges Member States to focus on growth and social cohesion*. Directorate-General for Employment, social affairs and inclusion.
<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1044&newsId=1807&furtherNews=yes>
- Fagerberg, J., Mowery, D. C., & Nelson, R. R. (2006). *The Oxford handbook of innovation*. Oxford University Press.
- Ferd. (2023). *Sosiale resultater og rapporter*. Ferd. Retrieved 01.04.2024 from <https://ferd.no/sosiale-entreprenorer/hvem-er-vi/>
- FHI. (2023). Folkehelseprofil. <https://www.fhi.no/he/folkehelse/folkehelseprofil/>

- Fitjar, R. D. (2015). Innovasjon for utvikling i offentlig og privat sektor - prinsipielle forskjeller. In (pp. 63-84). Fagbokforl.
- Lov om folkehelsearbeid, (2011). <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-29>
- Folkelig. (2023). *Vi er folkelig*. Folkelig. Retrieved 09.10.23 from <https://folkelig.no/>
- Forente Nasjoner. (2015). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. United Nations, . Retrieved 30.04.2024 from <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- Forente Nasjoner. (2023, 15.09.2023). *God helse og livskvalitet*. Forente Nasjoner,. <https://fn.no/om-fn/fns-baerekraftsmaal/god-helse-og-livskvalitet>
- Fuglsang, L. (2008). *Innovation and the creative process: Towards innovation with care*.
- Gallardo, R. M. (2019). Role of leadership and participation Social innovation in health in selected provinces in the Philippines. *International Journal of Public Leadership*, 15(4), 238-256. <https://doi.org/10.1108/ijpl-05-2019-0020>
- Gigauri, I., & Damenia, N. (2020). Cooperation between Social Entrepreneurs and Government to Develop Solutions to Social Problems. *Business and Economic Research*, 10, 116. <https://doi.org/10.5296/ber.v10i3.17383>
- Gordon, K., Wilson, J., Tonner, A., & Shaw, E. (2017). How can social enterprises impact health and well-being? *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 24. <https://doi.org/10.1108/IJEBR-01-2017-0022>
- Gray, B. (1989). *Collaborating : finding common ground for multiparty problems*. Jossey-Bass.
- Hansen, M. T., & Collins, J. (2009). *Collaboration : how leaders avoid the traps, create unity, and reap big results*. Harvard Business Review Press.
- Hargadon, A., & Bechky, B. (2006). When Collections of Creatives Become Creative Collectives: A Field Study of Problem Solving at Work. *Organization Science*, 17. <https://doi.org/10.1287/orsc.1060.0200>
- Hartley, J., Sørensen, E., & Torfing, J. (2013). Collaborative Innovation: A Viable Alternative to Market Competition and Organizational Entrepreneurship. *Public Administration Review*, 73. <https://doi.org/10.1111/puar.12136>
- Hatland, A., Kuhnle, S., & Romøren, T. I. (2018). *Den Norske velferdsstaten* (5. utg. ed.). Gyldendal.
- Haug, A., & Tolgensbakk, I. (2019). *Humanitær rapport 2019 Mellom velferdsstat og frivillighet*.
- Hean, S. (2019). Sosial innovasjon : fra politikk til tjenesteutvikling. In E. Willumsen & A. Ødegård (Eds.), (1. utgave. ed.). Fagbokforlaget.
- Heimburg, D. v., & Hofstad, H. (2019). *Samskaping som samarbeids- og styringsform for kommunenes folkehelsearbeid: Hva vet vi? Hva er utfordrende? Og hvor går vi videre?*
- Hesledirektoratet. (2020, 25.06.2020). *Hva er veivisere i lokale folkehelse tiltak?* Hesledirektoratet. <https://www.hesledirektoratet.no/faglige-rad/lokale-folkehelse-tiltak-veiviser-for-kommunen/hva-er-veivisere-i-lokale-folkehelse-tiltak>
- Hesledirektoratet. (2022). *Folkehelse i et livsløpsperspektiv*. <https://www.regjeringen.no/contentassets/fab98f51643740c183051d82bba22e6e/folkehelse-i-et-livsløpsperspektiv.pdf>
- Henderson, F., Steiner, A., Mazzei, M., & Docherty, C. (2019). Social enterprises' impact on older people's health and wellbeing: exploring Scottish experiences. *HEALTH PROMOTION INTERNATIONAL*, 35(5), 1074-1084. <https://doi.org/10.1093/heapro/daz102>

- Hogenstijn, M., Meerman, M., & Zinsmeister, J. (2018). Developing stereotypes to facilitate dialogue between social entrepreneurs and local government. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 7(1), 3. <https://doi.org/10.1186/s13731-018-0084-5>
- Holand, A. M., & Ellingsen, T. (2023). 6. Samskaping og styringslogikk(er) på kollisjonskurs? En studie av lokalt arbeid for sosial bærekraft. In *Samskapt bærekraft i norsk arbeidsliv* (pp. 104-125). Universitetsforlaget. <https://doi.org/doi:10.18261/9788215061191-23-06>
- Hood, C., & Dixon, R. (2015). *A government that worked better and cost less? : evaluating three decades of reform and change in UK central government*. Oxford University Press.
- Huxham, C., & Vangen, S. E. (2005). *Managing to collaborate : the theory and practice of collaborative advantage*. Routledge.
- Isaksen, K. (2020). «It creaks a lot more than I thought». *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 4(5), 275-290. <https://doi.org/doi:10.18261/issn.2535-2512-2020-05-02>
- Kania, J., & Kramer, M. (2011). *Collective impact*. FSG Beijing, China.
- Keenious. (2023). *Find research relevant to any document!* In (Version Keenious updatet late 2023) [Keenious Free]. Keenious. <https://keenious.com/>
- Kobro, L. U. (2018). *La oss gjøre det sammen! Håndbok i lokal samskapende sosial innovasjon*.
- Kobro, L. U. (2019). *Social enterprises and their ecosystems in Europe. Country fiche: Norway*.
- Kobro, L. U. (2020). Sosialt entreprenørskap - Økt synlighet og større handlingsrom. In: Universitetet i Sørøst-Norge.
- Kobro, L. U., Lundgaard Andersen, L., Hygum Espersen, H., Kristensen, K., Skar, C., & Iversen, H. (2018). *Demokratisk innovasjon : Teorier og modeller for samskapende sosial innovasjon i norske kommuner*.
- Kobro, L. U., Røtnes, R., Eggen, F. W., & Skar, C. (2017). *Statlige rammevilkår på ramme alvor. Sosialt entreprenørskap i norsk offentlig kontekst*.
- Kommunal og moderniseringsdepartementet. (2017a, 28.02.2017). *Morgendagens velferdstjenester utvikles i samarbeid*. Kommunal- og moderniseringsdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringen-solberg/kmd/pressemeldinger/2017/morgendagens-velferdstjenester-utvikles-i-samarbeid/id2540579/>
- Kommunal og moderniseringsdepartementet. (2017b). *Veien til samarbeid* [Brosjyre]. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veier-til-samarbeid/id2540583/sec2>
- KS. (2015, 07.09.2015). *NR(Ny, nyttig, nyttiggjort)*. <https://www.ks.no/fagomrader/innovasjon/framtidas-kommune/n3-nytt-nyttig-nyttiggjort/>
- KS. (2023, 07.12.2023). *Oppstart og design av prosjektet*. <https://www.ks.no/fagomrader/innovasjon/sosiale-investeringer/veiledningsmaterieell-for-effektkontrakter/oppstart-og-design-av-prosjektet/>
- KS. (2024a). *Framtidas kommune*. Kommunesektorens interesseorganisasjon,. Retrieved 22.04.2024 from <https://www.ks.no/fagomrader/innovasjon/framtidas-kommune/>
- KS. (2024b). *Sosialt entreprenørskap*. KS,. Retrieved 20.03.2024 from <https://www.ks.no/fagomrader/velferd/sosialt-entreprenorskap/>

- Kvale, S., & Brinkmann, S. (2017). *Det kvalitative forskningsintervju* (3. utg. ed.). Gyldendal akademisk.
- Langslet, G. J. (2002). *LØFT for ledere : løsningsfokusert tilnærming til typiske ledelsesutfordringer*. Gyldendal akademisk.
- Loga, J., Eimhjellen, I., Eschweiler, J., Ingstad, E. L., Stokstad, S., & Winsvold, M. (2016). *Sosiale entreprenører – partnerskap for nye løsninger*.
- Lombardi, M., Lopolito, A., Andriano, A. M., Prospero, M., Stasi, A., & Iannuzzi, E. (2020). NETWORK IMPACT OF SOCIAL INNOVATION INITIATIVES IN MARGINALISED RURAL COMMUNITIES. *Social Networks*, *63*, 11-20.
<https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.socnet.2020.04.001>
- Lukesch, R., Ludvig, A., Slee, B., Weiss, G., & Živojinović, I. (2020). Social Innovation, Societal Change, and the Role of Policies. *SUSTAINABILITY*, *12*(18), 7407.
<https://www.mdpi.com/2071-1050/12/18/7407>
- Lundgaard Andersen, L., & Hulgård, L. (2015). *Sosialt entreprenørskap og sosial innovasjon* (TemaNord 2015:502). Nordisk Samarbeid. <https://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:789262/FULLTEXT01.pdf>
- Macassa, G. (2021). Social Enterprise, Population Health and Sustainable Development Goal 3: A Public Health Viewpoint. *Ann Glob Health*, *87*(1), 52.
<https://doi.org/10.5334/aogh.3231>
- Malterud, K. (2019). *Kvalitative forskningsmetoder for medisin og helsefag* (4. utgave. ed.). Universitetsforlaget.
- Mattessich, P. W., & Johnson, K. M. (2018). Collaboration: What makes it work.
- Meld. St. 13 (2018-2019). *Muligheter for alle — Fordeling og sosial bærekraft*. Retrieved from <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-13-20182019/id2630508/?ch=5>
- Meld. St. 24 (2016-2017). *Felles ansvar for felles fremtid — Bærekraftsmålene og norsk utviklingspolitikk*. Retrieved from <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-24-20162017/id2547573/>
- Meld. St. 29 (2016-2017). *Perspektivmeldingen 2017*. Retrieved from <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-29-20162017/id2546674/>
- Meld. St. 32 (2020-2021). *Ingen utenfor — En helhetlig politikk for å inkludere flere i arbeids- og samfunnsliv*. Retrieved from <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-32-20202021/id2856870/>
- Merriam, S. B., & Tisdell, E. J. (2016). *Qualitative research : a guide to design and implementation* (4th ed.). Jossey-Bass.
- Mæland, J. G., & Mæland, J. G. (2021). *Forebyggende helsearbeid : folkehelsearbeid i teori og praksis* (5. utgave. ed.). Universitetsforlaget.
- Norge, I. (2023, 10.11.2023). *Sosiale entreprenører*. Innovasjon Norge.
<https://www.innovasjon norge.no/seksjon/sosiale-entreprenorer>
- OpenAi. (2023). *ChatGPT*. In (Version Desember 2023) [ChatGPT-4]. OpenAi.
<https://chat.openai.com/>
- Osborne, S., & Brown, L. (2011). Innovation, public policy and public services delivery in the UK. The word that would be king? *Public Administration*, *89*, 1335-1350.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-9299.2011.01932.x>
- Perry-Smith, J., & Shalley, C. (2003). The Social Side of Creativity: A Static and Dynamic Social Network Perspective. *The Academy of Management Review*, *28*, 89-106.
<https://doi.org/10.2307/30040691>

- Petrescu, C., & Stănilă, G. (2012). The impact of social enterprises on local development. *Calitatea Vieții*, 23(4), 345-360.
- Reiersen, J., Torp, S., Fosse, E., Briseid, K., Klevan, T., Borg, M., Hem, H., Andvig, E., Gullslett, M., Ausland, L., Sælør, K., Bank, R.-M., Oute, J., Glasdam, S., Kobro, L., & Hauge, H. (2022). *Velferdsstatens transformasjoner*. <https://doi.org/10.55669/oa2009>
- Rittel, H. W. J., & Webber, M. M. (1973). Dilemmas in a general theory of planning. *Policy Sciences*, 4(2), 155-169. <https://doi.org/10.1007/BF01405730>
- Røiseland, A., & Vabo, S. I. (2019). *Styring og samstyring : governance på norsk* (2. utgave. ed.). Fagbokforlaget.
- Sabato, S., Vanhercke, B., & Verschraegen, G. (2017). Connecting entrepreneurship with policy experimentation? The EU framework for social innovation. *Innovation: The European Journal of Social Science Research*, 1-21. <https://doi.org/10.1080/13511610.2017.1282308>
- Samfunnssentralen. (2024). *Våre sosiale entreprenører*. Retrieved 01.05 from <https://samfunnssentralen.no/vare-sosiale-entreprenorer/>
- Sawyer, K., & Dezutter, S. (2009). Distributed Creativity: How Collective Creations Emerge From Collaboration. *Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts*, 3, 81-92. <https://doi.org/10.1037/a0013282>
- Schumpeter, J. A. (1934). *The theory of economic development : an inquiry into profits, capital, credit, interest, and the business cycle* (Vol. 46). Harvard University Press.
- SESAM. (2024). *Senter for sosialt entreprenørskap og samskapende sosial innovasjon*. SESAM. Retrieved 01.04.2024 from <https://www.usn.no/forskning/forskningsgrupper-og-senter/helse-og-velferd/sesam-senter-for-sosialt-entreprenorskap-og-samskapende-sosial-innovasjon/>
- Shalley, C., & Gilson, L. (2004). What Leaders Need To Know: A Review of Social and Contextual Factors That Can Foster or Hinder Creativity. *The Leadership Quarterly*, 15, 33-53. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2003.12.004>
- Socci, M., Clarke, D., & Principi, A. (2020). Active Aging: Social Entrepreneurship in Local Communities of Five European Countries. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(7), 2440. <https://www.mdpi.com/1660-4601/17/7/2440>
- Socentral. (2024). *Vi skaper nye løsninger som kan endre samfunnet*. Socentral. Retrieved 01.04.2024 from <https://www.socentral.no/>
- Solem, A., & Hermundsgård, M. (2015). *Fasilitering*. Gyldendal akademisk.
- SSB. (2024a, 15. mars 2024). *Kommunefakta*. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/kommunefakta>
- SSB. (2024b, 15.03.2024). *Kommuneregnskap*. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/statbank/table/12137/tableViewLayout1/>
- St.meld.nr. 7 (2008-2009). *Et nyskapende og bærekraftig Norge*. Retrieved from <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-30-20192020/id2715113/?ch=2>
- Sætre, H. S. (2023). *Welfare collaboration in Norway : something old, something new, something borrowed, something to pursue?* Universitetet i Bergen.
- Sørensen, E., Krogh, A. H., & Torfing, J. (2020). Samskabelse af innovative offentlige løsninger. In E. Willumsen & A. Ødegård (Eds.), *Samskaping : sosial innovasjon for helse og velferd*. Universitetsforlaget.

- The Culture Factor. (2023, 16.10.2023). *Country comparison tool*. The Culture Factor, .
<https://www.hofstede-insights.com/country-comparison-tool?countries=denmark%2Cnorway>
- Thunberg, S., & Arnell, L. (2022). Pioneering the use of technologies in qualitative research – A research review of the use of digital interviews. *International Journal of Social Research Methodology*, 25(6), 757-768.
<https://doi.org/10.1080/13645579.2021.1935565>
- Torring, J., & Sørensen, E. (2011). Enhancing Collaborative Innovation in the Public Sector. *Administration & Society*, 43. <https://doi.org/10.1177/0095399711418768>
- Tverrdepartemental arbeidsgruppe. (2018). *Samarbeid om sosialt entreprenørskap* (A-0046 B).
<https://www.regjeringen.no/contentassets/22b7c27ae4c0478e9c643e646612cd14/no/pdf/samarbeid-om-sosialt-entreprenorskap-rapport-01-2018.pdf>
- Van Niekerk, L., Chater, R., Naydenova, E., Lim, J., Chamas, L., Manderson, L., Gilson, L., Peeling, R., Hartigan, P., & Bonnici, F. (2017). Social innovation in health: case studies and lessons learned from low-and middle-income countries.
- Van Niekerk, L., Manderson, L., & Balabanova, D. (2021). The application of social innovation in healthcare: a scoping review. *Infectious Diseases of Poverty*, 10(1), 26.
<https://doi.org/10.1186/s40249-021-00794-8>
- Verdens Helse Organisasjon. (2017). Shanghai declaration on promoting health in the 2030 Agenda for Sustainable Development. *HEALTH PROMOTION INTERNATIONAL*, 32(1), 7-8. <https://doi.org/10.1093/heapro/daw103>
- Vike, H. (2004). *Velferd uten grenser : den norske velferdsstaten ved veiskillet*. Akribe.
- Wei-Skillern, J. (2010). Networks as a type of social entrepreneurship to advance population health. *Prev Chronic Dis*, 7(6), A120.
- Werber, L., Mendel, P. J., & Derosé, K. P. (2014). Social entrepreneurship in religious congregations' efforts to address health needs. *Am J Health Promot*, 28(4), 231-238.
<https://doi.org/10.4278/ajhp.110516-QUAL-200>
- Westley, F., & Antadze, N. (2010). Making a difference: Strategies for scaling social innovation for greater impact. *The innovation journal: the public sector innovation journal*, 15(2), 1-19.
- WHO. (1986). OTTAWA CHARTER FOR HEALTH PROMOTION. *HEALTH PROMOTION INTERNATIONAL*, 1(4), 405-405. <https://doi.org/10.1093/heapro/1.4.405>
- Willumsen, E., Ødegård, A., & Sirnes, T. (2020). Sosial innovasjon og samskaping. In E. Willumsen & A. Ødegård (Eds.), *Samskaping : sosial innovasjon for helse og velferd*. Universitetsforlaget.
- Willumsen, E. S., & Kjeldstadli, E. (2020). Hvordan kan innovasjon og samskaping bidra til framtidig bærekraft i kommunene? In E. Willumsen & A. Ødegård (Eds.), *Samskaping : sosial innovasjon for helse og velferd*. Universitetsforlaget.
- Aarhus kommune. (2024, 17.04.2024). *Rådet for Sociale Investeringer*.
<https://aarhus.dk/demokrati/politik/raad-og-naevn/specifikke-maalgrupper/raadet-for-sociale-investeringer>
- Aasen, T. M. B., & Amundsen, O. (2011). *Innovasjon som kollektiv prestasjon*. Gyldendal akademisk.

Vedlegg 1: Intervjuguide til kommuneansatte og politikere

Jeg informerer om:

- Egen bakgrunn, samt formålet med denne masteroppgaven
- Bakgrunn for valg om å intervju involverte parter
- Våre roller under intervjuet, behandling av opplysningene

Innhente følgende opplysninger om personen:

- Kan du fortelle litt om jobben din og hva den innebærer, samt hvor lenge du har hatt den rollen
- Rolle i samarbeid og involvering

1. Generelt om folkehelsearbeidet i kommunen og hvordan sosiale entreprenører blir involvert

- Hva arbeider dere med og hva er målet med arbeidet deres?
- Hva er deres mål/motivasjon med å samarbeide med sosiale entreprenører?
- Hvordan/når kobles sosiale entreprenører eller andre eksterne aktører på for å bistå med folkehelseiltak?
- Hvordan pleier dere å jobbe i samarbeid med sosiale entreprenører?
- Hvilket handlingsrom gir dette?
- Fordeler og ulemper ved å samarbeide med sosiale entreprenører?
- Er det noe du vil fortelle om?

2. Hvordan opplever du samarbeidet mellom kommunen og Folkelig? (Kun for kommuneansatte)

- Hvordan oppstod samarbeidet?
- Hvor tett arbeider dere?
- Felles mål?
- Felles opplevelse av handlingsrom?
- Felles forventninger?
- Hva kunne vært gjort annerledes?

3. Suksessfaktorer og barrierer ved samarbeidet knyttet til langsiktighet

- Hvilke suksessfaktorer har samarbeidet?
- Hvilke barrierer oppleves i samarbeidet?
- Hva kunne bidratt til mer langsiktige folkehelseiltak?

4. Hvordan påvirkes samarbeide av de økonomiske og politiske rammene?

- Kommunens økonomi, politikk, prosjektmidler, søknadsprosesser, prosjektbasert arbeid, tidsbruk/ fremdrift, økonomi til Folkelig, midler fra investor

5. Er det noe du er opptatt av og vil fortelle mer om?

- Nå går intervjuet mot slutten, er det noe vi ikke har vært innom som du vil fortelle mer om eller noe du vil fortelle mer om?

Vedlegg 2: Intervjuguide til sosial entreprenør

Jeg informerer om:

- Egen bakgrunn, samt formålet med denne masteroppgaven
- Bakgrunn for valg om å intervju involverte parter
- Våre roller under intervjuet
- Behandling av opplysningene

Innhente følgende opplysninger om personen:

- Kan du fortelle litt om jobben din og hva den innebærer, samt hvor lenge du har hatt den rollen
- Rolle i samarbeid og involvering

1. *Generelt først om hvordan dere jobber med folkehelse*

- Hva arbeider dere med og hva er målet med arbeidet deres?
- Hva er deres mål/motivasjon med å samarbeide med kommuner?
- Hvordan oppstår samarbeid med kommuner?
- Hvordan pleier dere å jobbe i samarbeid med kommuner?
- Ulike kommuner å samarbeide med (Fellestrekk? Forskjeller?)
- Noe mer du vil fortelle om?

2. *Hvordan opplever du samarbeidet med Kommune 1 og Kommune 2?*

- Felles mål?
- Felles opplevelse av handlingsrom?
- Felles forventninger?
- Fordeler og ulemper ved å samarbeidene?

3. *Suksessfaktorer og barrierer ved samarbeidet knyttet til langsiktighet*

- Hvilke suksessfaktorer har samarbeidet?
- Hvilke barrierer oppleves i samarbeidet?
- Hva kunne bidratt til mer langsiktige samarbeid?

4. *Hvordan påvirkes samarbeide av de økonomiske og politiske rammene?*

- Kommunens økonomi, politikk, prosjektmidler, søknadsprosesser, prosjektbasert arbeid, tidsbruk/ fremdrift, økonomi til Folkelig, midler fra investor

5. *Er det noe du er opptatt av og vil fortelle mer om?*

- Nå går intervjuet mot slutten, er det noe vi ikke har vært innom som du vil fortelle mer om eller noe du vil fortelle mer om?

Vedlegg 3: Lagvis informasjonsskriv

Vil du delta i forskningsprosjektet: En sosial entreprenør sitt samarbeid med to kommuner på Østlandet, suksessfaktorer for samarbeid.

Formålet med prosjektet

Dette er et spørsmål til deg om du vil delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å undersøke samarbeidet mellom kommune og sosial entreprenør. Samarbeidet mellom kommunene og Folkelig har langsiktige og kortsiktige mål knyttet til å oppnå bedre folkehelse og omfatter blant annet gratis matlagingskurs for barn, nabolagsmiddag og nabolags-restaurant m.m. Studien ønsker å undersøke hvordan involverte interessenter opplever samarbeidet og hva som er avgjørende for et langsiktig samarbeid. Forskningen er en del av en masteroppgave i folkehelsevitenskap ved Norges Miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU).

Vi ønsker å intervju personer som har erfaringer på dette området. Dette skal bidra til å besvare forskningsspørsmålet: *«Hva bidrar til å fremme og hemme samarbeid mellom sosial entreprenør og kommune, og på hvilken måte kan det tilrettelegges for langsiktig samarbeid?»*.

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Du får denne forespørselen fordi du er en aktør knyttet til prosjektet. Vi spør deg fordi du sitter med erfaringer og opplevelser knyttet til dette samarbeidet. Denne henvendelsen vil bli sendt ut til alle involverte parter, det vil si politikere, kommuneansatte, og ansatte i Folkelig knyttet til prosjektet.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) er ansvarlig for personopplysningene som behandles i prosjektet. Masterprosjektet gjennomføres i samarbeid med Folkelig.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke ditt samtykke tilbake uten å oppgi noen grunn. All din kontaktinformasjon og andre personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at du deltar i et intervju. Intervjuet vil ta rundt 45-60 minutter. Vi vil stille deg spørsmål om blant annet rammene rundt samarbeidet og barrierer/suksessfaktorer for langsiktig samarbeid.

Intervjuene vil bli tatt opp på lydopptak, og notater vil bli skrevet underveis. Etter intervjuet blir lydopptaket skrevet ned som tekst i et elektronisk dokument. Ingen andre enn studentene og veiledere skal høre opptaket og alle vil bli gjort anonyme i teksten – slik at ingen kan kjenne deg igjen. Lydopptak og notater vil bli slettet og destruert etter at masterprosjektet er ferdigstilt. Dato for ferdigstilling er 20. juni 2024.

I forkant av intervjuene ber vi deg om å skrive under på samtykkeskjemaet, nederst i dokumentet, som samtykker til deltakelse i prosjektet.

Kort om personvern

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler personopplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket. Du kan lese mer om personvern på neste side.

Med vennlig hilsen

Ellinor Moe (Phd-stipendiat/veileder)

Hanna Lovise Skagestad Student

Du kan lese mer om personvern på neste side.

LES MER

Utdypende om personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Dette masterprosjektet meldes inn til kunnskapssektorens tjenesteleverandør (SIKT). Lyd tas opp ved bruk av den sikre løsningen Nettskjema Diktafon. Lydopptaket og tekstfilen lagres på universitetets sikrede skytjeneste. Kun forskningsutøvere (Studenten) og veileder for prosjektet vil ha tilgang til lydopptaket. Navnet og kontaktopplysningene dine vil erstattes med en kode som lagres på en egen navneliste adskilt fra lydopptaket og tekstfilen fra intervjuene. Da anonymiseringen er gjort skal kan gjenkjennbare data slettes og fjernes. Dette gjelder også alle koblinger som e-post- og tekstmelding-utveksling.

Intervjuene skal brukes til å skrive masteroppgaven. Datamaterialet vil anonymiseres slik at det ikke skal være mulig å gjenkjenne deltagerne i prosjektets endelige resultat.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra NMBU har personverntjenestene ved Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør, vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- å be om innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og få utlevert en kopi av opplysningene,
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende,
- å få slettet personopplysninger om deg,
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger.

Vi vil gi deg en begrunnelse hvis vi mener at du ikke kan identifiseres, eller at rettighetene ikke kan utøves.

Hva skjer med personopplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?

Prosjektet vil etter planen avsluttes ca. 20. juni 2024. Etter prosjektslutt vil lydopptakene fra intervjuene, kontaktinformasjonen din og andre opplysninger slettes. De anonymiserte intervjuene i form av tekstfiler vil ikke slettes, men kunne gjenbrukes til for eksempel forskning.

Spørsmål

Hvis du har spørsmål eller vil utøve dine rettigheter, ta kontakt med:

- NMBU ved: Ellinor Moe (ellinor.moe@nmbu.no)
- Vårt personvernombud: Hanne Pernille Gulbrandsen (personvernombud@nmbu.no/ Tlf:

40 28 15 58)

Hvis du har spørsmål knyttet til Sikts vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt på e-post:

- personverntjenester@sikt.no, eller på telefon: 73 98 40 40.

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «En sosial entreprenør sitt samarbeid med to kommuner på Østlandet, suksessfaktorer for samarbeid»

og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til: å delta i intervju

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet

Navn prosjektdeltager Signatur prosjektdeltager, dato

Vedlegg 4: Eksempel på gjennomføring av analysen

Kode	Undertema	Meningsbærende enheter	Kondensat	Gullsitat
Sosiale entreprenører s bidrag	Utvidet handlingsrom	<p>P2: «Så utgangspunktet bør jo dette komme oppå det de absolutt må gjøre, det som er lovpålagt.»</p> <p>P2: «Jeg tror jo mange av de tingene de tilbyr, det ville ikke vært gjort hvis man ikke hadde brukt sosiale entreprenører. Og hvis det blir gjort, så blir det gjort i mye mindre gradstakk.»</p> <p>K1: «Det er at i den oppvekststrategien som vi har utviklet så er vi ganske tydelige på at kommunen kan ikke løse alle oppgaver. Det er hverken økonomisk bærekraftig eller spesielt effektivt. Så vi legger veldig opp til at vi må samarbeide på nye måter for å løse samfunnsoppdraget.»</p> <p>K2: «Å, det er så fint at det ikke står at det er kommunen AS som er avsender for alt, men at vi kan fasilitere...»</p> <p>K2: «Som kommune så blir man så firkantet. Så jeg tenker at skal AS Norge gå framover så er vi nødt til å ha</p>	<p>«Så utgangspunktet bør jo dette komme oppå det de absolutt må gjøre, det som er lovpålagt. Jeg tror jo mange av de tingene de tilbyr, det ville ikke vært gjort hvis man ikke hadde brukt sosiale entreprenører. Og hvis det blir gjort, så blir det gjort i mye mindre gradstakk. Det er at i den oppvekststrategien som vi har utviklet så er vi ganske tydelige på at kommunen kan ikke løse alle oppgaver. Det er hverken økonomisk bærekraftig eller spesielt effektivt. Så vi legger veldig opp til at vi må samarbeide på nye måter for å løse samfunnsoppdraget. Å, det er så fint at det ikke står at det er kommunen AS som er avsender for alt, men at vi kan fasilitere. Som kommune så blir man så firkantet. Så jeg tenker at skal AS Norge gå framover så er vi nødt til å ha kloke hoder som tenker nytt. Da må vi ha både lagforeninger,</p>	<p>«Jeg tror jo mange av de tingene de tilbyr, det ville ikke vært gjort hvis man ikke hadde brukt sosiale entreprenører»</p>

		<p>klokke ord som tenker nytt. Da må vi ha både lagforeninger, frivillige og sosiale entreprenører og næringsliv med oss. Fordi det er kun da vi klarer å løse oppgaven.»</p> <p>K3: «det bidrar jo med å løse samfunnsutfordringer som kommunen har, som vi ikke klarer å løse selv. [...] Muligheter til å møte utfordringsbildet. Også letter det jo på kapasiteten til kommunene. For det er jo sikkert ganske vanlig at det er mye å gjøre og det er mye som ikke bare kommunen selv kan løse, så det gir jo mer frihet til å ha kapasitet til andre ting og mer treffsikkerhet på utfordringsbildet.»</p>	<p>frivillige og sosiale entreprenører og næringsliv med oss. Fordi det er kun da vi klarer å løse oppgaven. Det bidrar jo med å løse samfunnsutfordringer som kommunen har, som vi ikke klarer å løse selv. [...] Muligheter til å møte utfordringsbildet. Også letter det jo på kapasiteten til kommunene. For det er jo sikkert ganske vanlig at det er mye å gjøre og det er mye som ikke bare kommunen selv kan løse, så det gir jo mer frihet til å ha kapasitet til andre ting og mer treffsikkerhet på utfordringsbildet.»</p>	
--	--	---	--	--

Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet
Norwegian University of Life Sciences

Postboks 5003
NO-1432 Ås
Norway